

Газета Тернопільської районної ради

Подільське СЛОВО

№7 (5266) П'ятниця, 16 лютого 2018 року

16 сторінок

**Звіт голови
Тернопіль-
ської район-
ної ради
Андрія Галайка**

4-5

Традиції

У православних віруючих із понеділка, 19 лютого, починається Великий піст, під час якого християни духовно готуються до зустрічі Великодня.

Найбільш суворими є перший тиждень посту і останній — Страсний. Під час посту не дозволяється їсти м'ясу та молочну їжу, рибу. Послаблення в пості, за благословенням священника, дозволяється хворим, людям похилого віку, дітям, подорожуючим, вагітним. **Та обмеження в їжі — не єдине, що накладає на людину піст.** Бо піст — це не якийсь дієтичний ритуал. Це, насамперед, піст від гріха.

За словами Івана Златоуста, «щирий піст є видалення зла, приборкання язика, відкладення гніву й подолання похоті». Церква закликає вірян забути у цей час про розваги і якнайбільше часу присвячувати молитвам. «Немає справжнього посту й молитви без милостині, як не можна любити Бога, не забуваючи болю ближнього. Молитва відкриває нас до Бога, запрошує Його діяти в нас, а милостиня, допомога ближнім, сприяє подоланню несправедливості, що є в світі», — сказав у своєму пастирському посланні Блаженніший Святослав.

**«Справді,
геній Йосифа
Сліпого —
взірець на всі віки»**

8

На порозі Великого посту...

**15 лютого християнський світ
відзначив також ще одну важливу
подію в земному житті Ісуса Христа —
Стрітєння Господнє.**

Це свято встановлено в пам'ять про те, як Ісуса на сороковий день після народження принесли до єрусалимського храму, щоб «поставити перед Господом». **Стрітєння, тобто зустріч, відбулася між старцем Симеоном, який був знаний в Єрусалимі як праведний чоловік, який Духом Святим, за словами євангеліста Луки, впізнав у Христі обітованого Месію.** Йому було повідомлено, що він не помре, доки не побачить Спасителя світу. Симеон довго чекав виконання обіцянки Божої — він жив майже 300 років. У храмі праведний Симеон узяв на руки Ісуса і сказав: «Господи, тепер Ти відпускаєш мене з цього життя у майбутнє, як обіцяно Тобою мені, і я тепер помру спокійно, тому що на власні очі бачив Спасителя світу».

Стрітєння також символізує зустріч Старого і Нового Завітів. Цього дня в церквах святять воду та свічі. Посвячені на Стрітєння свічки звалися «громичними», бо їх запалювали і ставили під образами під час грози, щоб оберігати людей від грому та вогню. А ще вони допоможуть очистити будинок, якщо запалити їх і з молитвою обійти всі приміщення. Стрітєнська вода вважається такою ж сильною і цілющою, як і водохресна. Нею можна поїти хворих дітей, окропляти нові речі.

У дохристиянських звичаях Стрітєння (Стрічення) здавна сприймається, як зустріч зими з весною. Казали, що «цього дня зима весну зустрічає, заморозити її хоче, та сама лиходійка від свого хотіння тільки потіє».

Селяни спостерігали цього дня за прикметами: ясна і тиха погода віщує добрий урожай і роїння бджіл; вітер — погана ознака; відлига — чекай пізньої весни; як на Стрітєння півень нап'ється води з калюжі, то жди ще стужі.

Цього дня ворожили, виставляючи тарілку з зерном на ніч надвір (якщо вранці роса — врожай, нема роси — погана ознака).

Не можливо не згадати у цей час і про українські традиції. Свято Колодія припадає на останній тиждень перед Великим постом. Інші, менш поширені його назви: Сиропуст, Пущення, Масниця або ж «Бабський тиждень».

З давніх-давен в Україні це свято справляли гучно, весело та смачно, влаштовували великий ярмарок з музикою, піснями та найрізноманітнішими розвагами. І не дивно, адже це було останнє гуляння перед найсуворішим постом.

Свято Колодія бере свій початок із праслов'янських часів, до хрещення Київської Русі. За народним повір'ям, Колодій — як Бог і опікун шлюбу, щедро обдаровував здоров'ям, злагодою, достатком тих, хто створював родини, дарував подружжю діточок. Звичаєве право українців осуджувало тих, хто ухилився від подружнього життя, а отже, від продовження роду. А Колодій нагадував: «Не вженився еси — то колодку носи!».

У неділю відбувалося завершення життєвої долі «колодки»: молоді заміжні жінки «волочили колодку». Вони прив'язували її до тіла самотнім хлопцям і дівчатам, які не одружилися торік.

Парубочу колодку (загорнуте у полотно справжнє полінце) чіпляли до руки чи до пояса. На відміну від парубочої, дівочу колодку оздо-

блювали паперовими квітами, барвистими биндами та прив'язували дівчині, котра забарилася із заміжжям, до лівої руки. В окремих місцевостях прив'язували колодку і батькам (до ноги) у покарання за те, що вчасно не одружили своїх дітей. Особливо тим, які відмовили нареченому і сватам. Звісно, ніхто не хотів ходити з таким собі «ярликом», а тому одразу ж давали жінкам певний відкуп. Ним могли бути кольорові бинди, намисто або ж наїдки, солодощі. Відкупитися можна було танцями і піснями.

Цього тижня, до Великого посту, всі намагалися помиритися. Пробачити старі образи та попросити пробачення в інших, тому Колодія часто називають святом «примирення». Не обійшлося свято і без кулінарних традицій. Готували велике розмаїття страв, основним компонентом яких були молочні продукти. **Головна страва Колодія — вареники. Зазвичай їх готували з сиром і обов'язково щедро змащували вершковим маслом.** Звичай приготування вареників існував ще за часів Трипільської культури, задовго до нав'язаних у радянські часи млинців. Вареники символізували молодий місяць, який, у свою чергу, був символом жіночої енергії. Окрім вареників, готували інші страви на основі молочних продуктів: сирники, сирні баби, локшину та галушки. А з молока робили ряжанку, колотуху, розтирачку, кисіль. Популярними були й сколотини (маслянка) від збивання масла. «Хай буде, — казали, — і маслянка, аби щоранку».

А вже після Колодія молоді дівчата починають співати веснянки, адже ця прекрасна пора року вже от-от настане. І хоч російська Масляна вже міцно вкорінилася на наших землях (особливо у Східній і Центральній Україні) ще з радянських часів, це стародавнє українське свято відродження усього живого, зі своїми унікальними традиціями, заслуговує на існування у побуті українців і сьогодні.

Підготувала Лілія КУЛЕНИЧ

**3 архівів СБУ.
Реабілітації не
підлягає?..**

9

**Першість
ДЮСШ
Тернопільського
району з лижних
перегонів**

15

Якість, яка не підведе

46027 м. Тернопіль,
вул. С. Будного, 4а
тел/факс: +38 (0352) 25 44 35,
25 37 59

www.claas.com.ua
e-mail: office@tncnaas.com.ua

ПАЙОВА ЧАСТКА БЕЗ ПОСЕРЕДНИКІВ

Багатоквартирний житловий будинок із вбудовано-прибудованими приміщеннями громадського призначення та гаражами манежно-боксового типу по вул. Головацького, р-н 9 училища, мкр «Північний»

- задача I пускового комплексу IV квартал 2018 р.
- задача II пускового комплексу II квартал 2020 р.

9990 грн/м²

1-кімн. - 45,5 м²
2-кімн. - 62,61 м², 68,49 м²
3-кімн. - 82,57 м²

Гаражі. Підземні паркінги. Великий дитячий майданчик

ОК ЖБК «Головацького-1» тел.: 067 350-47-74, 096 749-82-78

Дозвіл №ТП/114170962418 від 6 квітня 2017 р.

Ворота Перила Огорожі

Тернопіль, вул. Микулинецька, 31
097 13 22 950

На часі

Степан БАРНА: «Новостворені ОТГ мають стати локомотивами державної політики, які забезпечать освоєння земельних ресурсів»

Голова Тернопільської облдержадміністрації Степан Барна вручив меморандуми про співпрацю головам об'єднаних територіальних громад. Очільник області наголосив, що саме ОТГ мають бути локомотивами державної політики, які забезпечать освоєння земельних ресурсів.

на місцях. Для нас важливо показати, як можна креативно використовувати ресурси, котрі надає держава. Це — унікальні можливості, які сьогодні отримує українське село для свого розвитку. У рамках децентралізації передача земель поза населеними пунктами в межах територіальних громад — ще один крок, який дасть можливість створити відповідні умови для розвитку громад», — наголосив Степан Барна.

За словами заступника голови — керівника апарату ОДА Ігоря Вонса, державна політика передбачає збільшення та наповнення місцевих бюджетів. Саме тому зміни, які відбуваються, мають бути спрямовані для покращення рівня життя у громадах. Завдяки успішному управлінню земельними ресурсами, 40 громад, з якими підписано меморандуми про співпрацю, зможуть отримати близько 27 мільйонів

гривень від здачі землі в оренду.

Також він наголосив, що стратегічне планування отриманих земель допоможе привабити інвесторів: «Коли ми зустрічаємося з потенційними інвесторами, то вони чекають від нас пропозиції щодо реалізації своїх об'єктів, але відсутність таких підготовлених інвестиційних проектів, земельних ділянок, на яких могли б їх реалізувати, стає бар'єром для нас. Тому обов'язково в громадах визначте, що заплануєте на конкретних ділянках. Чи це буде можливість для розміщення виробництва, створення кооперативів, автозаправок, тощо. Інвестори самостійно звертаються до нас у пошуках відповідних територій, тому завдяки співпраці у цьому напрямку результати будуть кращими».

На засіданні не згабується Степан Барна зазначив, що сьогодні держава дає чіт-

кі механізми реалізації різних проектів, які можна спільно втілити в ОТГ області: «Створення робочих місць дасть можливість реалізуватися людям саме у громадах, а не виїжджати за кордон. Зокрема сьогодні є унікальна програма підтримки агропроектів мислового комплексу, яка дає можливість для розвитку тваринництва, садівництва і кооперативного руху. Ми маємо чіткі орієнтири і напрямки, за якими треба працювати. Тому і надалі відстоюватимемо позицію, що лише через ефективне використання ресурсів можна говорити про успішність реформи децентралізації», — зазначив голова ОДА.

Також Степан Барна акцентував увагу голів ОТГ на важливості підтримки учасників бойових дій та наданні їм земельних ділянок.

Прес-служба Тернопільської обласної державної адміністрації.

Рішення про передачу земель уряд України ухвалив 31 січня 2018-го року. У зв'язку з цим, між Головною управою Держгеокадастру у Тернопільській області та 40 об'єднаними територіальними громадами області підписано меморандуми про співпрацю при здійсненні заходів щодо передачі земель сільськогосподарського призначення державної власності у комунальну власність об'єднаних територіальних громад. Згідно з документами, загалом громади отримують 38,8 тисяч гектарів землі.

«Ми вже напрацювали спільну стратегію у роботі. Співпраця протягом двох років не лише принесла результати, які відчувалися дала конкретні процеси створення територіальних громад, а й в реалізації проектів

Проблеми і рішення

На Тернопільщині утилізують загиблих тварин, які ледь не спричинили екологічну катастрофу

Проблему утилізації решток загиблих тварин на вєтсанзаводі у селі Острів цього року нарешті вирішать. Минулого року ці відходи ледь не спричинили забруднення Серету, що могло б мати плачевні наслідки для населених пунктів, які беруть воду з річки, зокрема для найбільшого райцентру області — Чорткова. Катастрофі вдалося запобігти, а тепер врешті знайдено вихід із патової ситуації, яка тривала роками.

За тваринні рештки візьмуться з настанням потепління. На території Тернопільської філії «Укрветсазаводу» створять утилізаційну лагуну. «Тваринні рештки перетворюються на біологічно небезпечну масу, тепер її не можливо спалити. Пропонували вивезти, але де взяти кошти на транспортування? Тому прийняли рішення створити утилізаційний саркофаг», — зауважив начальник Головного управління Держпродспоживслужби в Тернопільській області Василь Хомінець.

На території заводу облаштують основу і попередять потрапляння шкідливих речовин в підземні води. Згодом на огороженій території площу 1,4 га везуть тваринні залишки, їх пересиплять хімічними інгредієнтами і накривають плівкою. Також суміш буде залито вапном. Згодом ці органічні добрива вивезуть на поля. Вартість будівництва везуть на утилізацію відходів становить 3 млн 236 тис. 966 грн. Профінансують роботи з трьох бюджетів. Зокрема, з казни області заплановано спрямувати 2,2 млн грн, ще по 520 тис. грн нададуть Тернопільський район та село Острів. Після того, як буде визначено підрядника, влітку розпочнуть усі роботи. Завершити їх планують до кінця жовтня. В області розраховують, що до того часу вже стане відома і подальша доля підприємства, яке, через брак коштів, не могло самостійно вирішити проблему. За словами В. Хомінця, згодом, буде ставитися питання перед «Укрветсазаводом» про повернення суми, витраченої на утилізацію тваринних решток.

«Була злочинна безгосподарність, винним мають бути управліня. Але ключовим для нас є питання модернізації заводу і щоб таке підприємство на території області діяло», — наголосив Василь Хомінець.

Вєтсанзавод був збудований в 70-х роках минулого століття і на сьогодні є технічно застарілим. До того ж, суттєво змінилася структура відходів. Якщо раніше він переробляв яловичину, в якій значно менше жиру, то тепер на утилізацію переважно доставля-

ють свинину. На початку 2000-х років Тернопільський вєтсанзавод з метою оптимізації доходів перетворили на філію ДП «Укрветсазавод». Та більша нічого для оновлення виробництва не зробили.

«На заводі було 7-8 котлів, наразі працює 2-3. Вони систематично ламаються. Керівники часто мінялися. Під час прийому загиблих тварин на складній оформляють документи, насправді ж приймали значно більші. Наприкінці 2000-х років вперше поламалися всі котли і назбиралося 5 тис. т відходів. Тоді вирили котлован і зарили рештки в землю. Висновків з цього не зробили», — описав ситуацію начальник управління області Василь Хомінець.

В 2014 році державна надзвичайна протиепізоцична комісія заборонила завод приймати загиблих тварин. З того часу тваринні залишки гниють у тривалій розповсюджуючи сморід. У травні минулого року обвалилася бетонна підпірна стінка і 222 м куб. цієї маси вивалилося назовні. Контролюючі служби зафіксували сильне забруднення підшкірних ґрунтових вод та самого ґрунту продуктами гниття решток тварин. Зокрема, аміаком, нітридами і різними паразитами, в ґрунтах санітарної зони було виявлено яйця трихурозу та аскарозу. Вміст шкідливих сполук у воді з неопіднік жовтуватого, які виходять з норму в 6 разів. Збитки, спричинені забрудненням, оцінили у 836,6 тис. грн. З приводу порушення правил екологічної безпеки, які призвели до погіршення екологічної обстановки, було відкрито кримінальне провадження за ст. 236 Кримінального кодексу України. Розслідування досі не завершено. «У жовтні 2017 року слідчим було призначено судово-екологічну експертизу, яку проводить інститут у Києві. Ця експертиза досить тривала у часі. Вже за її результатами винних буде притягнуто до кримінальної відповідальності», — зазначив начальник обласного управління поліції Олександр Богомол.

День у календарі

15 лютого — День вшанування учасників бойових дій на території інших держав

Після закінчення Другої світової війни українські військові брали участь у 24 локальних війнах і збройних конфліктах на території 16 іноземних держав. За часів СРСР вони виконували «інтернаціональний» обов'язок у Чилі, Іспанії, Єгипті, В'єтнамі, Ефіопії, на острові Куба та в багатьох інших «гарячих» точках.

Після здобуття Україною незалежності наші військові фахівці стали учасниками багатьох миротворчих місій. За даними Міністерства оборони України, з 1992 року в міжнародних миротворчих операціях взяли участь майже 40 тисяч військовослужбовців.

Є і старше покоління українського бойового резерву частину цього резерву складають ветерани війни в Афганістані. Окремий ешелон ветеранів бойових дій — військові фахівці з досвідом ведення операцій у В'єтнамі, Сирії, Анголі, Мозамбіку та Єгипті, українські добровольці, які брали участь у війнах на території колишньої Югославії, в Придністров'ї та Абхазії.

Але найбільш масштабною та трагічною була війна в Афганістані, яка тривала 10 років — з 25 грудня 1979 року по 15 лютого 1989. Через горнило цієї війни пройшли 160 тисяч українців, 12 тисяч з них отримали поранення, контузії, були калічені, а 3360 — не повернулися до своїх домівок.

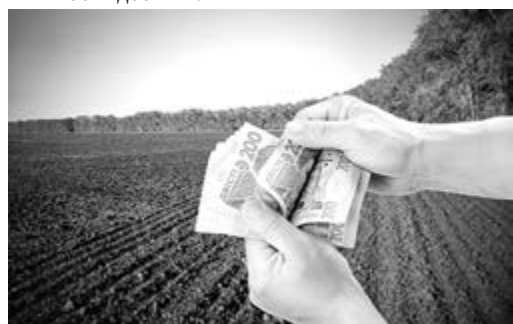
Нині у складні для країни часи війни-афганці виявили героїзм і мужність на Донбасі, де у боях з окупантами загинуло понад 200 воїнів. Загалом у зоні АТО воювали і воюють близько 12 тисяч воїнів-афганців.

Держгеокадастр повідомляє

Нормативна грошова оцінка земель

Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру на виконання статті 289 Податкового кодексу України повідомляє.

Відповідно до пункту 9 підрозділу 6 розділу ХХ «Перехідні положення» Податкового кодексу України (в редакції Закону України від 07.12.2017 № 2245 - VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році») встановлено для визначення коефіцієнта індексації нормативної грошової оцінки сільськогосподарських угідь, земель населених пунктів та інших земель несільськогосподарського призначення, застосовується із значенням 100 відсотків.

Значення коефіцієнта індексації нормативної грошової оцінки сільськогосподарських угідь, земель населених пунктів та інших земель несільськогосподарського призначення за 2017 рік становить 1,0.

Коефіцієнт індексації нормативної грошової оцінки земель застосовується кумулятивно, залежно від дати проведення нормативної грошової оцінки земель. Коефіцієнти індексації нормативної грошової оцінки земель становлять: 1996 рік — 1,703, 1997 рік — 1,059, 1998 рік — 1,006, 1999 рік — 1,127, 2000 рік — 1,182, 2001 рік — 1,02, 2005 рік — 1,035, 2007 рік — 1,028, 2008 рік — 1,152, 2009 рік — 1,059, 2010 рік — 1,0, 2011 рік — 1,0, 2012 рік — 1,0, 2013 рік — 1,0, 2014 рік — 1,249, 2015 рік — 1,433 (крім сільськогосподарських угідь) та 1,2 для сільськогосподарських угідь (рілля, перелоги, сіножаті, пасовища, багаторічні насадження), 2016 рік — для сільськогосподарських угідь (рілля, багаторічні насадження, сіножаті, пасовища та перелоги) — 1,0, для земель несільськогосподарського призначення — 1,06.

Нормативна грошова оцінка земель за 2002, 2003, 2004 та 2006 роки не індексувалася.

Державна допомога | Агробізнес

Продовження. Початок у №6 від 9 лютого 2018 р.

Порядок розподілу коштів для АПК

Для Тернопілля 2018 рік буде визначальним щодо розвитку тваринництва, кооперативного руху та відновлення сільського господарства. На ці напрямки діяльності в державному бюджеті на всі регіони України закладено 6 млрд 300 млн грн. Вони будуть розподілені наступним чином:

ФЕРМЕРСТВО

Загальний ресурс підтримки — 1 млрд грн — запропоновано розподілити наступним чином:

- **500 млн грн** — на здевелювання кредитів (із них 100 млн грн — для новостворених фермерських господарств);

- **205 млн грн** — компенсація вартості с/г техніки та обладнання вітчизняного виробництва;

- **190 млн грн** — компенсація вартості насіння;

- **100 млн грн** — фінансова підтримка обслуговуючих кооперативів;

- **5 млн грн** — компенсація вартості дорадчих послуг.

У 2018 році із держбюджету спрямовано доволі значну суму на підтримку ФГ. До речі, минулого року зовсім не було передбачено коштів для надання безповоротної фіндопомоги фермерам (кошти надавали тільки на поворотній основі).

Порядок використання коштів держбюджету для надання підтримки ФГ затверджено Постановою КМУ від 25.08.04 р. № 1102. Цим документом передбачено підтримку фермерів як на поворотній, так і на безповоротній основі. Розпорядником призначені коштів є Український державний фонд підтримки фермерських господарств.

Право на отримання коштів на безповоротній основі мають тільки:

- новостворені ФГ у період становлення (перші три роки після їх держреєстрації, а в труднедостатніх населених пунктах — п'ять років);

- ФГ із відокремленими фермерськими садибами;

- ФГ, які провадять господарську діяльність та розташовані у гірських населених пунктах і на поліських територіях. Отримати кошти з бюджету на поворотній основі (кредит) у розмірі не більше 500 тис. грн можуть як вищевказані ФГ, так і інші господарства.

Фермерські господарства подають до регіональної комісії за форму, визначеною Мінагрополітики, і такі документи:

- копію статуту фермерського господарства із статусом юридичної особи або копію договору про створення сімейного фермерського господарства — для фермерських господарств, що створені без набуття статусу юридичної особи відповідно до статті 8-1 Закону України «Про фермерське господарство»;

- копію статуту сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу, членом якого є фермерське господарство, або протокол рішення установчих зборів про створення такого кооперативу (в разі наявності);

- копію документів, що підтверджують право власності або користування земельною ділянкою;

- довідку про реквізити банківського рахунку фермерського господарства;

- довідку, видану виконавчим комітетом сільської, селищної чи міської ради, районної, Севастопольської міської держадміністрації, про те, що фермерське господарство має відокремлену фермерську садибу (для надання фінансової підтримки на безповоротній основі);

- баланс та звіт про фінансові результати фермерського господарства за останній звітний період за встановленою формою.

- для одержання фінансової підтримки на поворотній основі також подають:

- довідку про відсутність (наявність) заборгованості з податків і зборів, видану органами доходів і зборів;

- копію заяви про перехід на виробництво органічної продукції (сировини), поданої до органу в/з оцінки відповідності (у разі наявності);

- копію титульної сторінки проектно-кошторисної документації на створення та зрошення багаторічних насаджень (у разі наявності);

- бізнес-план із техніко-економічними обґрунтуваннями доцільності надання фінансової підтримки фермерському господарству із зазначенням графіка повернення коштів;

- пропозиція фермерського господарства щодо способу забезпечення виконання зобов'язання.

Крім того, для одержання фінансової підтримки на безповоротній основі подають такі витрати, пов'язані з:

- розробленням проектів відведення земельних ділянок для ведення фермерського господарства — копію договору про розроблення проекту землеустрою, укладеного замовником із виконавцем, що має ліцензію на проведення робіт із землеустрою, акта приймання-передачі робіт та платіжного документа про оплату вартості робіт з розроблення проекту відведення земельної ділянки для ведення фермерського господарства;

- сплатою відсотків за користування кредитами банків у розмірі облікової ставки на дату нарахування відсотків за користування кредитами, — копія кредитного договору з банком, видані банком довідка-розрахунок про суму сплати за користування кредитом за відповідний період з визначенням розміру компенсації та виписка про отримання позичальником кредиту, копія платіжного документа про сплату відсотків за користування кредитами і довідка, видана структурними підрозділами облдержадміністрацій з питань агропромислового розвитку, про те, що фермерське господарство не отримувало компенсацію витрат, пов'язаних зі сплатою відсотків за користування кредитами банків (кредитних спілок);

- придбанням одного трактора (комбайна, вантажного автомобіля) — копію документа про його оплату, видаткової накладної на придбання трактора (комбайна, вантажного автомобіля), свідоцтва про його реєстрацію в установленому порядку (технічного паспорта, технічного талона старого зразка, довідки, що підтверджує прийняття його на баланс обліку, та довідка, видана структурними підрозділами облдержадміністрацій з питань агропромислового розвитку, про те, що фермерське господарство не отримувало компенсацію у розмірі 30 відсотків вартості складної сільськогосподарської техніки вітчизняного виробництва

- (трактора, комбайна, вантажного автомобіля);

- будівництвом, реконструкцією тваринницьких приміщень (у тому числі виготовленням проектно-кошторисної документації) у розмірі 30 відсотків без урахування суми податку на додану вартість, але не більш як 200 тис. гривень за один збудований або реконструйований об'єкт — копію проектно-кошторисної документації (у разі здійснення будівництва, реконструкції підприємством), акта експертної оцінки вартості будівництва, реконструкції (у разі здійснення будівництва, реконструкції господарським способом), акта про прийняття в експлуатацію тваринницького приміщення із зазначенням фактичних витрат з його будівництва, реконструкції та платіжних документів, що підтверджують такі витрати;

- внесенням страхових платежів за договорами обов'язкового страхування; — копію договору страхування, копію довідки, видана страховиком про фактичну суму внесених страхових платежів;

- підготовкою, перепідготовкою і підвищенням кваліфікації кадрів фермерських господарств у сільськогосподарських навчальних закладах — копію договору фермерського господарства та навчального закладу про підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації члена господарства та документи, що підтверджують розмір плати за навчання;

- розширенням наукових досліджень з проблем організації виробництва сільськогосподарської продукції і видання рекомендацій з питань використання досягнень науково-технічного прогресу — копію договору фермерського господарства з науково-дослідною установою, яка внесена до Державного реєстру наукових установ, або навчальним закладом про проведення досліджень, підготовку рекомендацій щодо організації виробництва у фермерському господарстві, акт приймання-передачі виконаних робіт та документи, що підтверджують оплату їх вартості.

Копії поданих документів мають бути засвідчені головою фермерського господарства.

КОМПЕНСАЦІЯ ВАРТОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ТЕХНІКИ

Загальний ресурс підтримки — 1 млрд грн. При цьому на гроші поширюватиметься на с/г техніку та елеваторне обладнання (раніше елеваторників не включали до цього переліку, це — новинка КМУ) з часткою локалізації від 40 до 60% місцевої локалізації від виробництва. Так, для тракторів вона має становити не менш як 40%. Крім того, наразі триває обговорення і позиції щодо збільшення частки компенсації за придбання техніки з 20 до 25%.

Інші інструменти підтримки. Загальний ресурс — 117,9 млн грн.

Новини | Коротко про актуальне

У вівторок, 13 лютого, Президент України Петро Порошенко провів телефонну розмову із президентом Росії Володимиром Путіним для активізації звільнення українських заручників, зокрема обміну полонених прикордонників та звільнення українських військових на окупованих територіях.

Кабінет Міністрів України, затвердивши фінансовий план ПАТ «Укрзалізниця» на засіданні 14 лютого, погодив підвищення тарифів на пасажирські перевезення поточного року на 25%, повідомив в. о. голови правління компанії Євген Кравцов. «У фінальній версії фінплану було затверджено підвищення пасажирських тарифів двічі «на 12% з 1 квітня і 1 жовтня», — сказав Є. Кравцов.

Уряд встановив доплату вчителям. «За класне керівництво у підготовчих класах закладів загальної середньої освіти — 20 відсотків; перевірку зошитів у підготовчих класах закладів загальної середньої освіти — 15 відсотків; роботу в інклюзивних класах (групах) у закладах дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної) та вищої освіти — у граничному розмірі 20 відсотків», — йдеться у повідомленні.

Звільнені з ОРДЛО заручники отримають 100 тис. грн одноразової допомоги. «Йдеться про тих людей, які останнім часом були звільнені, яких незаконно утримували бойовики на території ОРДЛО», — сказав міністр соціальної політики України Андрій Рева на засіданні уряду. Також передбачені варіанти надання медичної допомоги, психологічної допомоги та реабілітації, допомоги в забезпеченні тимчасовим житлом тих, хто є внутрішньо переміщеними особами. Водночас А. Рева зазначив, що в рішенні уряду не визначено перелік осіб, які отримають допомогу, списки претендентів на виплати надасть Служба безпеки України. Як повідомлялося, 27 грудня 2017 року були звільнені 74 незаконно утримувані українці. Сторони ОРДЛО було зобов'язано 23 особами. Це найбільший обмін утримуваних осіб між сторонами з 2015 року.

Кабмін схвалив розроблений Міністерством освіти і науки України проект закону, що має вивести зміни до перехідних положень Закону «Про освіту» та вводити нові до 2023-го. Відповідне рішення було прийняте 14 лютого 2018 року на засіданні уряду, — повідомляє прес-служба МОН. «Ми вже всім зацікавленим сторонам представили «Дорожню карту імплементації мовної статті Закону «Про освіту» та докладно прописали необхідні для цього кроки — від підвищення якості вивчення української мови в школах меншин до консультацій та інших деталей. Ще під час прийняття Закону «Про освіту» ми виступали за те, щоб перехідний період був довший, щоб діти були готові до зміни. Відповідна рекомендація Венеційської комісії стала черговим підтвердженням правильності цього рішення», — розповіла Лілія Гриневич.

Початковий етап монетизації субсидій в Україні може провалитися через суперечливі рішення Міністерства фінансів.

У Міністерстві регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України зазначили, що Мінфін має негайно відкоригувати новий механізм відшкодування пільг та субсидій підприємствам ЖКГ, ОСББ/ЖБК, наданих населенню на оплату ЖКП. Проблема виникла через те, що новий механізм виплати субсидій, введений в дію наказом Мінфіну, «фактично заблокував розрахунки по всій Україні». Тож Мінфін має негайно відкоригувати наказ, щоб розблокувати розрахунки у Держказначействі.

Кабінет Міністрів України звільнив заступника міністра юстиції Гію Гецадзе. Гію Гецадзе призначений на цю посаду в лютому 2015 року.

Кабінет Міністрів України звільнив Юрія Заставного з посади заступника голови Державної служби з питань геодезії, картографії та кадастру (Держгеокадастр). Ю. Заставний був призначений на посаду в грудні 2016 року, 3 січня 2017 року розпочав виконання обов'язків. Як повідомлялося, наприкінці жовтня 2017 року Кабмін звільнив в. о. глави Держгеокадастру Олега Цвяха.

Конституційний суд України відмовив у відкриті справи за запитом 55 нардепів про скасування сайту Мониторію на продаж землі. Про це йдеться на офіційному сайті Конституційного суду України. Нагадаємо, в кінці грудня 2017 р. Президент Петро Порошенко підписав закон, що продовжує на 1 рік дію мораторію на продаж чи відчуження іншим способом земель сільськогосподарського призначення.

3 1 березня у громадському транспорті Тернополя пільговики зможуть їздити безкоштовно лише за «Карткою тернопільянина». Посвідчення не надаватимуть права безоплатного проїзду. Зміни не стосуються лише учасників бойових дій, які з 1 березня надалі їздитимуть за посвідченням.

В Україні розпочато збір анкет на участь у «Іграх нескорених 2018». Цього року з'являть участь у міжнародних змаганнях у Сіднеї. Зареєструватися на відкриті спортивні тестування можуть ветерани та діючі військовослужбовці Збройних сил України, Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України, Національної поліції України, Служби безпеки України, а також добровольчих формувань, які мають посвідчення учасника бойових дій та вики моранені, тривають або захворіли під час або внаслідок виконання службових обов'язків в зоні бойових дій в АТО або в ході миротворчих операцій за участю України. Збір заявок на відкриті спортивні тестування триватиме з 1 січня по 25 лютого 2018 року. Реєстрація заявочки на відкриті спортивні тестування є обов'язковою для всіх бажаних стати членом національної збірної у «Іграх нескорених» і є доступним за посиланням: <https://invictusgames.in.ua/become-a-sportsman>. Координатор від Тернопільської області: Лизун Ярослав, тел. 0988218986.

Офіційне

Звіт голови Тернопільської районної ради Андрія Галайка про діяльність за 2017 рік

Минув другий рік діяльності Тернопільської районної ради сьомого скликання. Статтею 55 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено щорічний звіт голови районної ради про свою роботу та про діяльність всієї ради. Головною метою звіту є питання згуртованої роботи депутатів у процесах соціально-економічного розвитку району, формування і виконання районного бюджету, фінансування закладів освіти, охорони здоров'я і культури, підвищення ефективності використання майна спільної власності тощо.

Роботу районної ради ми намагалися будувати так, щоб найефективніше реалізувати депутатські повноваження, об'єднати всіх у прагненні максимально врахувати пропозиції виборців, послідовно і компетентно, із чітким розумінням прав і обов'язків вирішувати нарізні життєві потреби територіальних громад нашого району. Я переконаний, що з цим завданням ми впорались, бо майже всі рішення ради прийнято одногосно, за що всім вдячний.

Незважаючи на різні політичні уподобання й розбіжності, усвідомлюючи персональну відповідальність перед виборцями, депутати районної ради об'єдналися заради вирішення найважливіших проблемних питань територіальних громад і жителів району.

Впевнений, що звітування є реальним демократичним механізмом відкритості місцевої влади, дає можливість проаналізувати що вдалося зробити і над вирішенням яких проблем необхідно працювати.

Основною формою роботи районної ради є проведення пленарних засідань сесій та засідань постійних комісій.

Дотримуючись одного із основних принципів місцевого самоврядування — принципу гласності, ми завжди запрошували на сесії депутатів обласної та Верховної Ради, керівників, начальників відділів та управлінь райдержадміністрації, керівників районних служб, селищників та сільських голів, керівників об'єднаних територіальних громад, представників засобів масової інформації. Це надає роботі сесій більш активного та цілеспрямованого змісту, дає можливість прийняти виважені, конкретні рішення, сприяє відкритості та прозорості дій районної ради.

Сьогодні дякую всім депутатам районної ради, які сумлінно та відповідально виконують свої депутатські обов'язки та повноваження, адже брати участь в засіданнях постійних комісій та в пленарних засіданнях ради — це обов'язок депутата.

У звітному періоді відбулося 6 сесій районної ради, 8 пленарних засідань, на яких розглянуто 148 питань та прийнято відповідні рішення.

За структурою ухвалених рішень 25 — стосовно бюджетних питань (формування, затвердження, виконання районного бюджету), внесення змін до нього тощо). Щодо використання майна спільної власності територіальних громад сіл і селищ району ухвалено 11 рішень. Прийнято значну кількість рішень гуманітарного характеру.

Я, як голова районної ради, разом із головою апарату намагався забезпечити виконання вимог Регламенту щодо вчасного подання документів на розгляд ради, якісної їх підготовки. Це питання особливо гостро стоїть сьогодні, адже, згідно з Законом України «Про доступ до публічної інформації», проекти рішень ради оприлюднено на веб-сайті районної ради. Депутати мають можливість ознайомитися з ними, щоб внести свої пропозиції та належно підготуватися до пленарного засідання. Вважаю, що маємо позитивні напрацювання в організаційному забезпеченні проведення сесій районної ради.

Потрібно зазначити, що в районній раді продовжують працювати 6 постійних депутатських комісій. На своїх засіданнях вони розглядали проекти рішень, заслуховували звіти та інформації про хід виконання районних програм, аналізували виконання бюджету, вивчали та узагальнювали питання про стан та розвиток різних галузей, готували відповідні висновки та рекомендації з

усіх питань, винесених на розгляд сесії.

За звітний період депутати затвердили 29 районних програм, внесли 24 зміни до програм. Внесли найбільш важливі схвалено: програму соціально-економічного та культурного розвитку Тернопільського району на 2017-2018 роки, програму розвитку малого і середнього підприємництва в Тернопільському районі на 2017-2018 роки, затверджено районну програму облаштування спортивних майданчиків у загальноосвітніх навчальних закладах району на 2017-2019 роки, районну програму облаштування дитячих ігрових майданчиків у дошкільних навчальних закладах району на 2017-2019 роки, програму облаштування спортивних майданчиків у районі на 2017-2019 роки, національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2017-2020 роки та інші.

Нині на контролі у постійних комісії районної ради перебуває 50 районних програм, у зв'язку із закінченням терміну виконання знято з контролю 15. Питання про стан виконання програм стоять майже на кожній сесії районної ради.

Також районна рада прийняла низку звернень до органів і посадовців центральної влади. Загалом депутати підтримали 6 звернень до Президента України, Верховної Ради, Уряду та вищих органів державної влади, зокрема:

— Звернення депутатів районної ради щодо забезпечення дітей безоплатним харчуванням, які навчаються в дошкільних навчальних закладах, навчальних комплексів, навчальних закладах міста Тернопіль, батьки яких є учасниками антитерористичної операції, незалежно від їх місця реєстрації.

— Звернення депутатів район-

ної ради щодо визнання частини території України тимчасово окупованою Російською Федерацією.

— Звернення депутатів районної ради щодо непомірних витрат на оформлення нотаріусів Тернопільської області.

— Звернення депутатів районної ради щодо надання коштів на реконструкцію заводу з виробництва м'ясо-кісткового борошна «Ветсанзавод».

— Депутатський запит щодо здійснення ремонту автомобільної дороги на вул. Дубовецька, с. Ігровиця Тернопільського району.

— Депутатський запит щодо здійснення ремонту будинку культури в с. Ігровиця Тернопільського району.

На всі звернення були отримані відповіді.

Активну участь у формуванні бюджетного процесу району бере постійна комісія районної ради з питань соціально-економічного розвитку, фінансів і бюджету та міжбюджетних відносин (голова комісії Володимир Миколайович Дзудзило).

Постійна комісія працює злагоджено та результативно, про що свідчать проведені 24 засідання, на яких розглянуто 87 питань, стосовно яких прийнято відповідні рішення районної ради.

Комісією напрацьований чіткий механізм погодження питань, що стосуються внесення змін до бюджету. Це, своєю чергою, дає можливість оперативно скеровувати кошти на вирішення соціальних потреб. Зокрема, у міжсесійний період спрямування вільних залишків коштів і коштів резервного фонду районного бюджету здійснюється саме за погодженням із постійною комісією районної ради з питань соціально-економічного розвитку, фінансів і бюджету та міжбюджетних відносин.

Хочу також відзначити постійну тісну співпрацю комісії з фінансовим управлінням райдержадміністрації, практику залучення до обговорення бюджетних питань керівників інших структурних підрозділів райдержадміністрації.

Злагодженість дій у фінансових питаннях дали можливість своєчасно прийняти районний бюджет на 2017 рік. Ним, зокрема, було передбачено видатки на 700 грн, охорону здоров'я — 46 млн 620 тис. 200 грн, соціальний захист та соціальне забезпечення — 321 млн 404 тис. 100 грн, культуру і мистецтво — 16 млн 598 тис. 700 грн, фізичну культуру і спорт — 1 млн 90 тис. грн.

Відповідно до пропозицій депутатів, під час внесення змін до районного бюджету за 2017 рік розподілено понад 27 млн 547 тис. грн вільного залишку та коштів від перевиконання дохідної частини районного бюджету.

Зокрема, освітній галузі додатково були надані кошти в сумі 12 млн 906 тис. 800 грн, які спрямовані на заробітну плату, продукти харчування, оплату енергоносіїв, придбання підручників, реконструкцію газових котельень шкіл району, ремонт дахів та утеплення фасадів.

Сфері охорони здоров'я додатково скеровано 7 млн 741 тис. 300 грн на заробітну плату, медикаменти, продукти харчування, утримання установ охорони здоров'я, придбання та ремонт медобладнання.

На соціальний захист додатково спрямовано 345 тис. 900 грн

на одноразову допомогу громадянам, які перебувають у складних життєвих ситуаціях, допомогу учасникам АТО та членам їх сімей, фінансування громадських робіт, компенсацію за пільговий проїзд.

Відділу надано 1 млн 323 тис. 400 грн на заробітну плату, енергоносії, ремонт, придбання обладнання.

На розвиток фізичної культури і спорту — 867 тис. 500 грн, на виконання районних програм за 2017 рік спрямовано 3 млн 601 тис. 850 грн.

Надано субвенції іншим бюджетам — обласному та сільському, селищним — на суму 2 млн 790 тис. 400 грн.

Завдяки підтримці всього депутатського корпусу з районного бюджету було скеровано 1 млн 193 тис. 442 грн на реконструкцію ЗОШ I-III ст. у с. Почапінці (кошторисна вартість на 2017 рік становила 4 млн 95 тис. 618 грн); 401 тис. 211 грн — на капітальний ремонт ЗОШ I-III ст. у с. Малий Ходачків; 233 тис. 162 грн — на будівництво спортивного майданчика на території ЗОШ I-III ст. ім. Я. Стецька в с. Великий Глибочок; 170 тис. грн — на реконструкцію даху Великобірківського селищного будинку культури, 507 тис. грн — на придбання шкільного автобуса для ЗОШ I-III ст. в с. Великий Глибочок.

Спрямували кошти і на ремонт доріг у селі Почапінці, Драганівка, Чистилів, але вони не були освоєні.

Постійна комісія районної ради з питань розвитку української національної культури, духовності і засобів масової інформації (голова — Степан Дмитрович Бородай) розглянула 12 питань, спрямованих на розвиток гуманітарної сфери, роботу закладів освіти та культури. Зокрема прийнято програму реформування та розвитку централізованої бібліотечної системи Тернопільського району, створено опорну школу в селі Мишковичі, здійснено контроль виконання галузевих програм, заслухано звіт про роботу у 2017 році газети «Подільське слово» та радіокомпанії «Джерело».

Постійна комісія районної ради з питань агропримислового розвитку, екології та земельних відносин (голова — Андрій Арсенович Дідик) розглянула 10 питань. Комісія працювала стосовно затвердження технічної документації з нормативної грошової оцінки земельних ділянок, які надані громадянам у власність або в оренду, щодо погодження облаштування гідрологічних пам'яток природи місцевого значення та стосовно змін меж населених пунктів району.

Постійна комісія районної ради з питань охорони здоров'я, сім'ї, материнства і дитинства,

туризму, фізкультури і спорту (голова — Ігор Павлович Мигдаль) розглянула 11 питань. В умовах реформування медичної системи на засіданнях комісії прийнято важливі рішення щодо делегування представників Тернопільського району у Госпітальну раду Тернопільського госпітального округу, утворення первинної ланки медико-санітарної допомоги зі структурними та відокремленими структурними підрозділами. Також внесено зміни до Статуту комунального закладу Тернопільської районної ради «Тернопільське районне територіальне медичне об'єднання». Реформування медичної освіти тільки розпочалося, тому в комісії буде багато роботи в 2018 році.

Постійна комісія районної ради з питань промисловості, інвестицій, підприємництва, будівництва, транспорту і зв'язку, ЖКГ, побутового та соціального захисту населення (голова — Роман Богданович Сивак) на засіданнях розглянула 20 питань. Робота комісії була спрямована на здійснення контролю за ефективністю володіння, використання і управління майном спільної власності територіальних громад селищ, сіл району. Важливим напрямком стало опрацювання проєктів рішень змін до «Програми підвищення якості організації забезпечення реалізації державної політики управлінням соціального захисту населення Тернопільської районної державної адміністрації на 2017-2020 роки», до «Програми підтримки і розвитку Тернопільської районної організації Товариства Червоного Хреста України «Турбота і милосердя» на 2017-2021 роки». Розглянуто питання про соціальний захист ветеранів ОУН-УПА в Тернопільському районі. Внесені зміни до «Програми «Ветеран» на 2015-2019 роки». Комісією погоджено тарифи на виробництво теплової енергії, що виробляється на установках з використанням нетрадиційних джерел енергії для Мишковицької ЗОШ I-III ст.

Постійна комісія районної ради з питань регламенту, депутатської етики та організації роботи районної ради, законності та правової політики (голова — Петро Петрович Литвин) розглянула 9 питань. Комісія спрямувала свою роботу на дотримання норм законів України «Про статус депутатів місцевих рад», «Про запобігання корупції», зокрема, було ініційовано внесення змін до Регламенту районної ради 7 скликання.

Важливу роль у координації роботи ради, ухваленні рішень виконує дорадчий орган ради — президія.

Упродовж звітного періоду відбулося 8 засідань президії районної ради, схвалено 148 рішень, які забезпечували ефективність роботи депутатського корпусу на пленарних засіданнях, прийняття узгоджених пропозицій, особливо щодо питань, які викликали зауваження та дискусії депутатів районної ради.

Засідання сесії районної ради

Всі питання, винесені на розгляд сесії районної ради, оперативно розглянуті постійними комісіями та президією.

Більшість депутатів з усією відповідальністю ставилися до виконання своїх депутатських обов'язків, регулярно відвідували засідання постійних комісій, пленарних засідань, брали активну участь в обговоренні, вивченні питань та підготовці проєктів рішень, за що їм велика подяка.

Свідченням активності депутатів районної ради є запити та звернення, висловлені під час пленарних засідань, підтримані всіма депутатами та скеровані до виконавців.

Всі сесійні засідання відбувалися у відповідності до вимог Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», із залученням керівників районних служб, начальників відділів та управлінь райдержадміністрації, фахівців, сільських, селищних голів, за участю представників засобів масової інформації, громадськості району.

За звітний період в межах повноважень мною видано 32 розпорядження з основної діяльності, 74 — з питань кадрової роботи та 22 — з питань адміністративно-господарської діяльності.

Відповідно до статті 53 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», на організаційний апарат радикладено організаційне, правове, інформаційне та аналітичне забезпечення її діяльності.

Працівники виконавчого апарату в повному обсязі забезпечували організаційну підготовку сесій, роботи президії, підготовки комісій, нарад, інших заходів, брали активну участь в опрацюванні різноманітних законопроєктів та інших нормативних документів, забезпечували систематичне та оперативне оприлюднення і оновлення інформації про діяльність районної ради.

Відповідно до вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації», за звітний період інформаційною службою надано 16 інформаційних запитів про доступ до публічної інформації, що були розглянуті у встановлені законом терміни, від ГО «Суспільне Око», інформаційного агентства «ПРАВДАТУТ», ГО «По боротьбі з корупцією та незаконною діяльністю» та інших.

Усі проєкти рішень, які готують до розгляду на сесіях районної ради, оприлюднюються в рубриці «Проекти рішень» на веб-сайті Тернопільської районної ради.

Після прийняття на пленарних засіданнях ради та під-

писання головною ради рішенням оприлюднюють на сайті в рубриці «Рішення сесії районної ради». Працівники надавали консультативно-методичну і практичну допомогу посадовим особам сільських, селищних рад.

Значну увагу приділено здійсненню заходів щодо запобігання і протидії корупції серед працівників апарату районної ради. Зокрема, визначено уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції серед посадовців і претендентів на посади у виконавчому апараті в обов'язковому порядку ознайомлюються з обмеженнями, встановленими законами України «Про врядування в органах місцевого самоврядування» та «Про засади запобігання і протидії корупції», пов'язаними з прийняттям на службу в органи місцевого самоврядування та її проходженням.

На контролі — питання декларування майна, доходів, витрат і зобов'язань фізичних осіб, характеру працівниками та депутатами районної ради; дотримання вимог законодавства щодо врегулювання конфлікту інтересів; проводяться організаційні та роз'яснювальні роботи із запобігання, виявлення і протидії корупції.

Також вживаються заходи щодо виконання вимог Закону України «Про очищення влади».

За звітний період до Тернопільської районної ради надійшло 538 вхідних документів, скеровано в різні установи, підприємства, організації 241 вихідний документ. Виконавчий апарат вживав заходи щодо їх своєчасного виконання.

Особливе місце серед напрямків діяльності голови районної ради відведено організації роботи з розгляду звернень громадян, їх забезпечення прийому.

Забезпечуються вимоги діючого законодавства щодо розгляду звернень громадян, визначені дні прийому громадян головою районної ради, заступником голови. Фактично прийом громадян здійснюють щоденно.

Здебільшого жителі району порушували питання соціального захисту (призначення виплат соціальної допомоги, надання матеріальної допомоги на лікування, матеріальне забезпечення учасників АТО) та земельних відносин (оформлення державних актів на землю, розрахунки за здані в оренду земельні паї, індивідуальне землекористування).

За відповідний період на ім'я голови районної ради та його заступника надійшло 322 звернення, з них 5 колективних та 317 індивідуальних.

На підставі звернень понад триста громадян, які постійно проживають або працюють на території Тернопільського району, перебувають у скрутному матеріальному становищі внаслідок стихійного лиха, нещасного випадку, важкого захворювання, інших ускладнюючих обставин, а також мобілізовані особи та їх

сім'ї, учасники АТО отримали одноразову грошову допомогу.

Життя змушує нас по-новому підходити до організації співпраці та взаємодії з радами базового рівня. **Налагоджуємо партнерські стосунки з Байковецькою та Великогаївською об'єднаними територіальними громадами.** Оскільки в радах немає прямого підпорядкування, районна рада буде відносини з сільськими радами на договірній основі.

Сільські ради регулярно проходять навчання в обласному центрі підвищення кваліфікації державних службовців. За 2017 рік курси підвищення кваліфікації пройшли 2 сільських голів, 4 головних бухгалтерів та 2 головних спеціалісти сільських рад.

Великого значення у своїй роботі надаю навчання та підвищенню рівня професійних знань. За сприяння районної ради 3 посадовці особи районної ради пройшли навчання в обласному центрі підвищення кваліфікації державних службовців.

Значну увагу районна рада у звітному періоді спрямувала на надання підтримки жителям нашого району, які були мобілізовані до лав Збройних сил України, учасникам антитерористичної операції на сході України та їх сім'ям. Відповідно до прийнятих програм стимулювання громадян, направлених Тернопільським ОМВК для проходження військової служби за контрактом у ЗСУ, виплачено коштів в сумі 15 тис. грн на одного службовця. Діє програма підтримки осіб, які брали участь в АТО, та членів сімей загинувших в зоні АТО, яким щомісячно виплачують по 2 тис. грн.

Представники громадських організацій, територіальних громад Тернопільщини, волонтери продовжують проводити активну роботу щодо організації збору та відправки всього необхідного для військовослужбовців, які захищають незалежність України, а депутати сприяють їх роботі. Велику допомогу в цьому надає районна організація Товариства Червоного Хреста, за що їм велика подяка.

Розуміючи важливість прямої роботи у справі захисту національних та територіальних інтересів держави, **будемо і надалі підтримувати правоохоронні органи.** Відповідно до прийнятої програми співпраці з патрульною поліцією щодо підвищення рівня безпеки громадян на території Тернопільського району були спрямовані кошти.

У 2017 році з районного бюджету на виконання «Програми розвитку футболу в Тернопільському районі на 2015-2020 роки» та «Програми розвитку фізичної культури та спорту в Тернопільському районі на 2017-2019 роки» були надані кошти в сумі 570,4 тис. грн, які були витрачені на проведення навчально-тренувальних зборів з олімпійських видів спорту, на проведення районних та участь в об-

ласних Кубках та чемпіонатах.

Районна команда «ДСО-Поділля» стала володарем Кубка області з футболу та в чемпіонаті області виборона срібні медалі.

Команда району з футболу «Ветеран» стала чемпіоном області серед команд ветеранів.

Не залишилися поза увагою і учасники чемпіонату району з футболу. Майже 110 тис. грн було витрачено на придбання спортивного формою та м'ячів для команд-переможців вищої, першої та другої ліг районного чемпіонату з футболу.

Також були скеровані кошти в сумі 20 тис. грн для реалізації районної молодіжної програми, які були спрямовані на участь учнівської молоді в 16-му Кубку Тернопільської області з українських інтелектуальних ігор «УНІКУМ» ім. героя АТО Ореста Квача, в обласній тереновій грі для дітей та молоді «Легенди УПА», відзначення Дня молоді в районі.

Не залишилася поза увагою і цільова районна програма з національно-патриотичного виховання. Для її реалізації теж було передбачено кошти в сумі 20 тис. грн, які використано на нагородження переможців таборово-вишкільної підготовки учнівської молоді району та на придбання спортивної-туристичного спорядження для гуртківців районного Будинку школяра.

За звітний період у більшості сільських рад побував із робочими поїздками, під час яких ознайомився зі станом справ територіальних громад району та сприяв вирішенню проблемних питань.

На завершення зазначу, що районна рада і я особисто завжди відкриті для спілкування, дискусій, об'єктивних зауважень та ділових пропозицій.

Переконалися, якщо ми спільно будемо громадянське суспільство, то маємо прозорі і з розумінням ставитися до вирішення у межах наших компетенцій найбільш проблемних питань.

Впевнений, що органи місцевого самоврядування у державі і суспільстві загалом буде лише зростати. Водночас посилюватиметься й відповідальність депутатів, усіх посадовців. Зміни будуть, до них треба готуватися. Це — вимога часу, підтверджена подіями, які ми переживаємо.

Кожен із нас добре усвідомлює, що сьогодні відбувається в нашій державі.

Ми маємо зрозуміти, що немає місця для особистих амбіцій і побажань, є бажання працювати для людей, працювати для району. Саме це має об'єднати нас задля втілення поставлених завдань.

Тож нам треба набиратися терпіння і сили боротися й працювати, безпосередньо долучаючись до практичної реалізації запланованих змін, починаючи, перш за все, з себе, зі зміни власної свідомості. А ще — стояти міцно на захисті нашої України від ворожої сили — як зовнішньої, так і внутрішньої.

Користуючись нагодою, дякую всім депутатам районної ради, сільським і селищним головам, керівникам виконавчих органів влади за підтримку, взаєморозуміння і проведене спільними зусиллями роботу. Переконаю, що діяльність районної ради і надалі буде спрямована на ефективне розв'язання нагальних проблем Тернопільського району.

Робоча нарада

Агробізнес

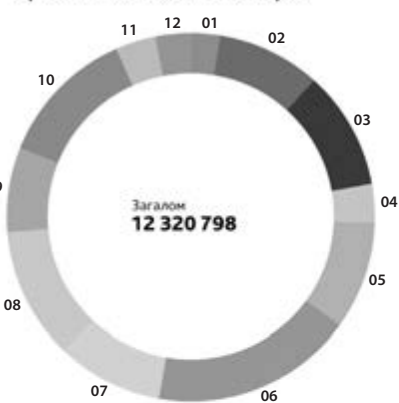
«МРІЯ Агрохолдинг» відзвітував про реалізовані у 2017 році соціальні проекти та сплачені податки

Минулого року для реалізації соціальних ініціатив у Тернопільському районі було надано 271,6 тис. грн. Сума соціалізаційних компаній на Тернопіль сягнула 12,3 млн грн, що на 1,6 млн грн більше ніж позаминулого року. Кошти соціального бюджету традиційно були спрямовані на підтримку інфраструктури, медицини, культури, освіти, спорту, на допомогу бійцям АТО. Крім того, за попередній рік підприємства агрохолдингу, розташовані в Тернопільському районі, сплатили податків до бюджетів усіх рівнів 2,5 млн грн, а в масштабах області — 275,16 млн грн. Це на 87,24 млн грн більше ніж у 2016 році.

Генеральний директор «МРІА Агрохолдингу» Саймон Чернявський наголосив, що компанія нарощує потужності і це дає можливість щоріко збільшувати податкові і соціальні виплати. «Разом із відновленням «МРІА» та нарощуванням виробництва закономірно зростають і сума податкових відрахувань з боку агрохолдингу, і фінансова підтримка громад та наших пайовиків. Довгострокова КСВ-стратегія передбачає не тільки допомогу громадам у вирішенні найбільш гострих соціальних проблем, а й реалізацію стратегічних проектів, спрямованих на розвиток. Протягом останніх двох років ми активно підтримуємо кооперативний рух в сільській місцевості, вбачаючи в цьому можливість для людей гідно заробляти в своїй країні, розвиватися особисто і робити внесок у розвиток своїх сіл».

Інвестиції у соціальні проекти, грн.

Тернопільська область, 2017 рік

01	Адресна допомога	316 895	07	Кооперативний рух	1 142 376
02	АТО	1 120 804	08	Культура	1 427 816
03	Благоустрій	1 288 227	09	Медицина	923 149
04	День святого Миколая	420 114	10	Освіта	1 507 941
05	Духовність	1 167 935	11	Потреби громад	435 354
06	Інфраструктура	2 189 296	12	Спорт	380 891

Бережанський	570 576	Зборівський	285 345	Тернопільський	271 668
Борщівський	436 965	Козівський	2 693 300	Чортківський	312 841
Бучацький	28 060	Монастирський	444 177	Шумський	1 014 705
Гусятинський	1 764 043	Підволочиський	692 775	Міжрайонні проекти	1 346 221
Заліщанський	225 830	Підгаєцький	1 313 019		
Збарський	416 107	Теребовлянський	505 166		

У рамках соціального бюджету агрохолдинг «МРІА» спрямував кошти на реалізацію вагомих соціальних ініціатив і в Тернопільському районі. Так, компанія надала 67 тис. грн на облаштування дитячого майданчика у дошкільному навчальному закладі с. Великі Бірки. Також профінансовано покупку класних дощок для вихованців школи у с. Чернелів-Руський. Для забезпечення учнів навчальним інвентарем скеровано 9 тис. грн.

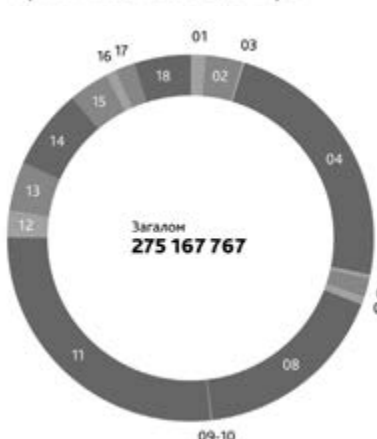
Варто також згадати про активну підтримку компанією духовних громад у регіонах, де агрохолдинг провадить діяльність. У 2017 році було спрямовано понад 2 млн грн для оновлення святинь та забезпечення інших потреб релігійних громад у шести областях Західної України.

У непростий для країни час агрохолдинг «МРІА» допомагає бійцям на сході. На підтримку обороноздатності країни у 2017 році надано 1,9 млн грн.

Значну підтримку спрямовує «МРІА» на розвиток кооперативного руху. За сприяння агрохолдингу створено 20 кооперативів, проведено понад 30 семінарів для бажаючих створити кооперативи чи розвивати вже існуючі. Окрім цього, у 2017 році компанія оголосила конкурс на створення нових і підтримку вже існуючих кооперативного об'єднання «Файні газди», до якого увійшли 11 кооперативів. У Тернопільській області за підтримки агрохолдингу «МРІА» уже створено 13 кооперативів. Фінансова підтримка кооперативів компанією на території Тернопільської області у 2017 році становила 1,14 млн грн. Варто зауважити, що жодної фінансової вигоди агрохолдинг «МРІА» від розвитку кооперативного руху не отримує. У компанії зазначають, що ця ініціатива має соціальне спрямування і її метою є збільшення зайнятості у селах та створення додаткових джерел доходів для сільських жителів.

Податкові відрахування, грн.

Тернопільська область, 2017 рік

01	Бережанський	3 772 308	10	Ланвецький	88 736
02	Борщівський	8 903 440	11	м. Тернопіль	73 957 980
03	Бучацький	368 313	12	Монастирський	6 307 229
04	Гусятинський	64 404 300	13	Підволочиський	11 942 750
05	Заліщанський	1 056 966	14	Підгаєцький	19 529 473
06	Збарський	4 454 064	15	Теребовлянський	9 831 212
07	Зборівський	2 080 744	16	Тернопільський	2 480 266
08	Козівський	47 396 992	17	Чортківський	4 866 460
09	Кременецький	209 683	18	Шумський	13 516 851

Місцеві бюджети	53 349 487	Обласний бюджет	11 644 905	Пенсійний фонд	34 681 805
Районні бюджети	15 212 812	Державний бюджет	160 278 758		

Загалом же за попередній рік компанія сплатила до бюджетів усіх рівнів 443,8 млн грн податків, що на 24% більше ніж у 2016 році. А на реалізацію соціальних проектів у шести областях, де «МРІА» провадить діяльність, благодійний фонд агрохолдингу спрямував у 2017 році 21,5 млн грн, збільшивши соціальні виплати на 1,2 млн грн.

Податкові новини

Єдиний внесок: що потрібно знати

Максимальна величина зарплати, з якої сплачується єдиний внесок у 2018 році (з 1 січня по 31 грудня), — 55 845 гривень. Про це зазначили у Тернопільській ОДПІ.

Розмір мінімального єдиного внеску для платників єдиного податку 1, 2, 3 груп, для samozайнятих осіб, для ФОП на загальній системі оподаткування становить 819,06 грн, за квартал — 2 457,18 грн. Розмір максимального єдиного внеску для вказаних категорій — 12 285,90 грн за місяць та 36 857,70 грн за квартал.

Звільняються від сплати ЄСВ громадяни, які отримують пенсію за віком або є особами з інвалідністю, або досягли віку, встановленого ст. 26 Закону про пенсійне страхування, та отримують відповідно до закону пенсію або соціальну допомогу.

Єдиний внесок для усіх ФОП сплачується до 20 числа місяця, наступного за звітним кварталом. Це ж правило буде поширюватись на осіб, які здійснюють незалежну професійну діяльність.

Довідково. Раніше для фізичних осіб-підприємців, крім ФОП на спрощеній системі оподаткування, застосовували річний період сплати єдиного внеску. На сьогодні ця норма не діє. Сплата проводиться на загальних підставах. Платники єдиного податку 1 групи у 2018 році втрачають право на сплату єдиного внеску в сумі не менше 0,5 мінімального страхового внеску. Тому з нового року будуть платити його в повному мінімальному розмірі (у 2018 році — 819,06 грн), як і всі інші сподаткці.

Будьте здорові

Ще раз про вакцинацію

Вакцинопрофілактика дає важливі і значні переваги кожному з нас. Вона забезпечує індивідуальний захист від інфекцій. Ми спокійні за здоров'я своєї дитини. Крім того, високий рівень вакцинації у суспільстві передбачає формування колективного імунітету. Це стан, за якого рівень імунітету серед населення настільки високий, що навіть ті діти, які не мають щеплень, залишаються захищеними від інфекцій.

Ви вирішуєте, як захистити дитину. Особливо цього потребують діти першого року життя. Щеплення проводиться вакцинами, в яких міститься або спеціальний вид ослабленого вірусу, або окремі частини мікроорганізму (антигени), які здатні викликати вироблення захисних антитіл, але не можуть спричинити захворювання.

У нашій країні передбачена обов'язкова вакцинація дітей проти десяти найбільш небезпечних інфекційних хвороб: туберкульозу, кашлюку, дифтерії, правця, поліомієліту, гепатиту В, кору, краснухи, паротиту.

Вакцини стали більш очищеними. Під час щеплення проти 10-ти захворювань дитині вводять 123-126 антигенів (у 80-х роках минулого століття — 3000). Вакцинація не перевантажує імунну систему дитини.

На сьогодні абсолютно доведена відсутність зв'язку між вакцинацією і захворюванням на аутизм. Про це оголосила група провідних педіатрів (Рада експертів) у різних країнах світу.

Особливо потребують захисту від інфекційних захворювань діти з хронічною патологією. У разі наявності певних хвороб, наприклад цукрового діабету і бронхіальної астми, необхідні додаткові щеплення від пневмококової інфекції. Тільки фахівець може

визначити стан вашої дитини, коли щеплення протипоказане. Перелік протипоказань детально розділі Національного календаря вакцинації. Неможливо досягти захисту проти інфекційних хвороб одним тільки грудним вигодовуванням. Наприклад, дитина, яка перебуває на грудному вигодовуванні, може захворіти на кашлюк.

В Україні, відповідно до Національного календаря вакцинації, щеплення починають із першого дня життя від гепатиту В, на 3-5 день життя в пологовому будинку роблять вакцинацію проти туберкульозу. На 2-4-6 місяці планово вакцинують проти найбільш небезпечних інфекцій — кашлюку, правця, дифтерії, поліомієліту, гемофілії типу b. Коли дитині виповнюється 1 рік, вакцинують проти краснухи, кору, паротиту.

Щорічно у світі застосування вакцин запобігає трьом мільйонам смертним випадкам, рятує 750 тисяч дітей від тяжких ускладнень, спричинених небезпечними інфекційними хворобами.

Консультацію про можливі схеми вакцинації вашої дитини надасть лікар-педіатр або сімейний лікар.

Ганна ЮХИМЧУК,
лікар загальної практики сімейної медицини ТРМО.

У ногу з часом

«Світ без обмежень» або сучасні можливості бібліотек

Життя вимагає від працівників бібліотечних установ якісно нового підходу до організації масової роботи, постійного творчого пошуку, розширення поля соціокультурної та просвітницької роботи. Тому виникає нагальна потреба оновити курс бібліотеки на читача, сприяти розвитку його творчих здібностей і комунікативних можливостей.

Саме на вимогу суспільства бібліотекарі додали до своїх традиційних форм роботи нові ідеї, проводячи безкоштовні комп'ютерні навчання, відкриваючи мовні клуби та клуби за інтересами.

тронної скриньки, зареєструватися в Skype та соцмережах. **На сьогодні із 36 бібліотек централізованої бібліотечної системи Тернопільського району — 23 комп'ютеризовані.**

реалізації своїх ідей і професійних амбіцій. Підтримуючи національну програму Україна Speaking та зважаючи на потреби жителів місцевої громади і району, центр району розпочала реалізовувати цей проект. Спочатку безкоштовні заняття проводили для маленьких користувачів. А згодом при бібліотеці створили клуби англійської та польської мов під назвою «Світ без обмежень».

Справжнім аншлагом стали курси польської, які тривають з листопада 2017 р. у Тернопільській центральній районній бібліотеці. Викладає польську мову Галина Петрівна Єфімова — активний користувач бібліотеки. Із задоволенням і захопленням сприймають слухачі курсів цікавий виклад матеріалу у поєднанні із аудіо- та відеозасобами.

Але на цьому працівники бібліотек не зупиняються. **3 лютого розпочато набір групи на безкоштовні курси англійської у селищі Великі Бірки.** При бібліотеці-філії села Малий Ходачків організується гурток німецької мови. Отже, проект бібліотек району «Світ без обмежень» продовжує працювати над новими ідеями, волонтерськими пропозиціями та втіленням їх у роботу, прагне зрозуміти українців повноправними членами світової спільноти.

Завжди раді бачити вас у бібліотеках району!

*Людмила ГНАТИШИН,
бібліотекар центральної
районної бібліотеки.*

Тренінг у Інтернет-центрі центральної районної бібліотеки

Курси польської мови у центральній бібліотеці

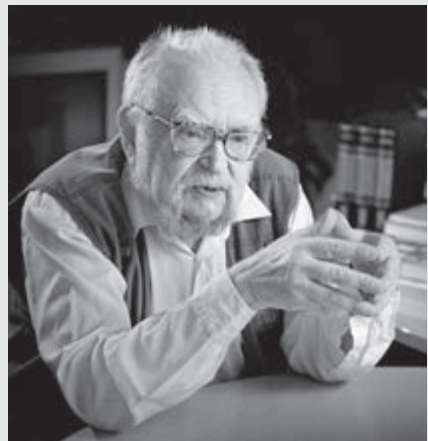
Знання іноземних мов дають змогу розширити горизонти можливостей для

Шана

Національний банк України 15 лютого вводить в обіг срібну пам'ятну монету, присвячену Патріарху Любомиру Гузару, номіналом у 5 гривень та тиражем у 2000 штук.

На аверсі монети розміщено: Патріарший собор Воскресіння Христового (м. Київ) на дзеркальному тлі стилізованого хрестоподібного проміння; внизу — малий Державний Герб України, праворуч — 5 гривень та рік карбування монети — 2018. На реверсі монети зображено портрет Любомира Гузара, ліворуч від якого — роки його життя 1933/2017 та по колу розміщено написи: ПАТРІАРХ ЛЮБОМИР ГУЗАР (угорі), МОЯ МРІЯ — БУТИ ЛЮДИНОЮ (унизу).

Президент Петро Порошенко нагородив українського вченого, філософа Мирослава Поповича орденом Свободи (посмертно).

Знаначається, що орден академіку присвоєно «за визначні особисті заслуги в утвердженні суверенітету та незалежності України, консолідації українського суспільства і розвитку демократії, багатосторонню підтримку та громадсько-політичну діяльність».

Як знаємо, відомий український вчений, філософ, академік Національної академії наук України, директор Інституту філософії НАН України Мирослав Володимирович Попович помер 10 лютого 2018 року на 88-му році життя.

Вітаємо

Святкова зустріч

11 лютого у приміщенні Великоглибочко-цької сільської ради відбулася святкова зустріч з нагоди вручення почесних грамот представникам осередку «Союзу українок» села Великий Глибочок.

На зустріч завітали голова Тернопільської обласної громадської організації «Союзу українок» Наталія Степанівна Постільська та заступник голови Софія Володимирівна Крохмалюк, а також сільський голова села Надія Іванівна Зарівна.

Почесні грамоти вручено голові осередку Богдані Романівні Романишин, членам осередку: Надії Степанівні Романишин, Галині Степанівні Закітнюк, Парасковії Петрівні Сипкіній, Стефанії Йосипівні Алексеви.

Щирі слова вдячності було висловлено почесній представниці Стефанії Миколаївні Моравській.

Світ поезії

Тамара Гнатович: «Просто побуваю у дитинства в гостях...»

«Найбільша подяка Всевишньому за те, що Він посилає мені Слова. Я лише, як скромний писар, нотую їх на папері, щоб вони полетіли до людей», — сказала тернопільська поетеса Тамара Гнатович на репрезентації нової збірки «Лебеді слова...», яка відбулась 13 лютого у Тернопільській обласній бібліотеці для молоді.

«Казка про Добрика», «Пташиний ранок», «Числа, цифри, цифиря», «Ось такі пригоди у саду і на городі», «Листівки Миколаю», «Матусина веселка».

Нова книжка поезій про любов до найрідніших — батька, матері, чоловіка, дітей, про найкращого друга, про думку поетеси, пору року — осінь, про людей, які нині боронять Україну від агресора, про духовне.

Чимало віршів Тамари Гнатович покладено на музику. Вони доступні у мережі Інтернет, їх виконують на концертах, весіллях. «Хоча часом мало хто згадає, хто автор слів, — усміхається поетеса, — але й тому рада, бо

справжній автор — це Господь...». Піснями стали вірші «Маме, роздаю мою», «Життєве колесо», «Доленько лелеча», «Дві зорі», «Полечу додому» та інші, музику до яких написала Леся Горлицька.

Деякі твори прозвучали на репрезентації у виконанні студентів та викладачів Тернопільського музичного училища ім. Соломії Крушельницької та дуету у складі Тараса та Людмили Бутенків. Задушевну атмосферу еднання з поезією створили працівники відділу мистецтв бібліотеки, які читали поезію авторки, та ведуча дійства Наталя Гевчук.

*Галина ЮРСА — ТРР «Джерело».
Фото авторки.*

Постаті

Хай не тривожиться серце ваше. Віруйте в Бога!..

17 лютого 1892 року в селі Заздрість Теробовельського повіту на Тернопільщині народився Йосиф Коберницький-Дичковський. Прізвище Сліпий він узяв згодом на честь свого діда, який мав у селі таке прізвище. За легендою, цей псевдонім належав одному з предків, якого 1709 року московити осліпили за те, що він воював під Полтавою проти царя Петра I на боці гетьмана Івана Мазепи та шведського короля Карла XII.

У початковій школі рідного села, а потім у Тернопільській українській гімназії (закінчив у 1911 році) юнак опанував польську та німецьку мови. Там же, в церковно-шкільній школі, молодого Йосифа вперше побачив митрополит Андрій Шептицький.

Знайомство двох великих українців продовжилось вже у стінах Львівської духовної семінарії, де Йосиф Сліпий навчався з 1911 року. Доля цих двох ієрархів найтіснішим чином пов'язані між собою. Так, 30 вересня 1917 року Шептицький висвятив Сліпого у сан священника.

У 1918 і 1921 роках Йосиф Сліпий захищає дві наукові роботи — докторську і хабілітовану — і з 1922 року стає професором догматики Львівської духовної семінарії УГКЦ. У 1926 році — ректором Львівської Богословської академії. Разом із митрополитом Андрієм Шептицьким мріяв створити на її основі перший Український католицький університет.

22 грудня 1939 року (вже при «совітах») Йосиф Сліпий був таємно висвячений отцем Андрієм Шептицьким у сан єпископа.

Перші місяці на митрополичій кафедрі збіглися з поновленням радянської влади в Західній Україні. Це був час повторного затвердження комуністичного режиму, який втратив свій авторитет у 1941 році. Репресії були не просто масовими, а воістину тотальними. Десятки тисяч людей заарештовували, розстрілювали, депортували до Сибіру. До священників УГКЦ у НКВС було особливе ставлення — негласно вважалося, що саме Церква керує повстанським рухом (УПА), всіляко сприяє його розширенню своїми проповідями, веде підіривну діяльність проти колгоспів і мобілізації в Червону армію, переховує партизанів і навіть надає розвіддані. Однак і заборонити УГКЦ, що мала коласальний авторитет серед місцевого населення, комуністи боялися. Тому діяти вирішено було з єзуїтською хитрістю, а саме поставити Церкву

на службу інтересам Кремля (як раніше це вдалося з РПЦ).

Агентурну справу «Ходячі» НКВС завіщав священників УГКЦ ще в 1939 році, а завершив її у квітні 1945 року арештом дев'яток вищих сановників Церкви на чолі з митрополитом Йосифом Сліпим. Формально греко-католицьких священників звинуватили у ворожоді у ставленні до возз'єднання Західної України з УРСР. Фігурантами цієї справи, розпочатої львівським відділенням НКВС, стали митрополит Андрій Шептицький, архієпископ Йосиф Сліпий, єпископи Микита Будка та Іван Бучко, прелати Леонтій Куницький і Олександр Ковальський, канонік Василь Лаб, архимандрит Климентій Шептицький та

чимало інших — загалом близько 50 чоловік.

Після відновлення справи в 1945 році до колишніх звинувачень додалися нові: пособництво німецьким окупантам, зв'язок з гестапо, безпосередній зв'язок і навіть керівництво підпіллям ОУН, антирадянська пропаганда. Головним завданням операції «Ходячі» була нейтралізація «ворожею» єпископату з наступною «оборонною» УГКЦ із РПЦ. Своєї мети енкавєсники досягали за допомогою близько 30 агентів та інформаторів серед греко-католицького духовенства. 11 квітня 1945 року у львівському соборі Святого Юра була проведена спецоперація радянських спецслужб. Для арешту митропо-

лита і дев'яти духовних осіб було залучено 62 оперативники УМДБ УРСР (з Києва та Львова) і 121 бійця священнослужителів комуністична влада прирівнювала за ступенем їх небезпеки до справжнього партизанського загону. Після арешту керівництва УГКЦ почалося неприкрите знищення цієї релігійної організації, яку називали найбільш переслідуваною Церквою у світі.

Митрополит Йосиф Сліпий під час арешту. Фото з архіву СБУ.

18 років тюрми і таборів не змалює митрополита Йосифа Сліпого. Більше того, всі ці роки він не відокремлював власну долю від долі свого народу. «Для мене почався шлях в'язня, — згадував згодом святий отець, — але не для мене одного: я був одним із сотень тисяч старих, жінок, дітей і немовлят. Мене вирвали з густи прихожан, які повірили мені, а їх відірвано від рідної, політої їх потом і кров'ю землі». Главі УГКЦ суд присудив 8 років ув'язнення. Однак за сумною радянською традицією після першого терміну йому дали новий. Всього було три суди (1945, 1953 і 1962 років) і три вирокі, кожен з яких здавався літньому священнику останнім у його житті. «З урахуванням мого віку та стану», — так невтішно сприймав свою долю ув'язнений священник.

Загалом Йосиф Сліпий 18 років у різних в'язницях і таборах 18 років життя. Йому кілька разів ламали руки, ноги, колишній глава Церкви переніс кілька важких захворю-

вань, неодноразово відморожував кінцівки. Весь цей час тривали нескінченні допити. Мональній і психологічній тиску. «Мене виводили на допити вдень і вночі, так, що я буквально падав з ніг, і мене змушені були підтримувати, ведучи до слідчого», — згадував колишній політв'язень. Однак, незважаючи на всі труднощі, отець Йосиф не здався. Йому пропонували не тільки свободу, а й кафедру Київського митрополита РПЦ в обмін на осуд Папи Римського, але стійкий пастир вперто не погоджувався. Він навіть знайшов у собі сили написати за гратами історію УГКЦ, за яку, до речі, йому ще додали термін.

У 1963 році, на прохання Папи Івана XXIII та президента США Джона Кеннеді, Микіта Хрущов наказав звільнити 70-річного митрополита.

Сльотича Йосиф Сліпий не хотів залишати СРСР, вважаючи своїм обов'язком бути там, де його паства. Але згодом погодився на умовляння своїх соратників. Перед від'їздом з кордон він в московському готелі висловився проти каткомбної Церкви в Україні.

У Римі мученика за віру тепло вітав Папа Іван XXIII. Йосиф Сліпий оселився у Ватикані і надалі брав активну участь у житті УГКЦ. З часом отримав статус Верховного архієпископа, а потім і кардинала. Апостольська столиця різко виступала проти заснування окремої Патріархії УГКЦ. З весни 1975 року Йосиф Сліпий користувався титулом Патріарха, але Рим його таким не визнавав. За кордоном Верховний архієпископ тричі скликав Синоди УГКЦ, регулярно їздив по світу, відвідуючи українські діаспори в США, Канаді, Австралії, Європі.

Помер кардинал Йосиф Сліпий 7 вересня 1984 року в Римі, а 27–29 серпня 1992 року його прах був перевезений до України й урочисто похований в усыпальниці собору Святого Юра у Львові. За життя радянське керівництво категорично відмовлялося впустити Йосифа Сліпого на Батьківщину.

«Справді, геній Йосифа Сліпого — взірць на всі віки»

Олесь Гончар

За радянських часів у школі, у вищих навчальних закладах усі, хто вчився, чули, що Йосиф Сліпий — це прислужник гітлерівських нацистів, пособник буржуазних націоналістів і що комуністична влада заслужено його покарала, засудивши на довічне заслання, на каторгу в Сибір.

Напевно, я був би серед тих, хто повірив у цю пропаганду, якби не кілька зустрічей.

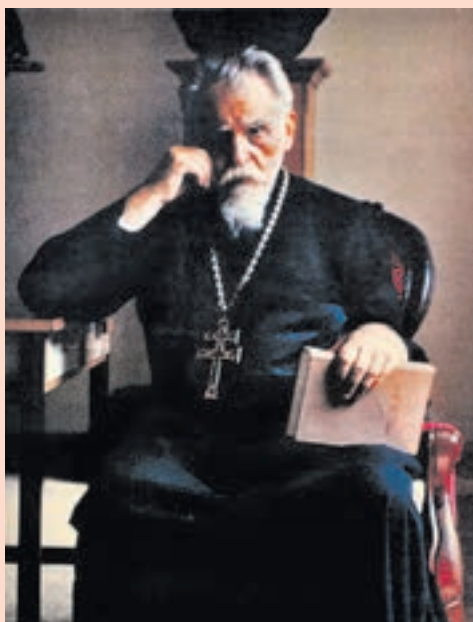
Перша зустріч — із батьками моєї дружини, Романом і Галиною Болюхами, та їхньою родиною. Друга зустріч — із особистим секретарем Йосифа Сліпого на початку дев'яностих. Він передав мені кілька книг, які укріпили мої переконання.

Одна з цих книг — «Заповіт» Йосифа Сліпого. Невеличкий за обсягом, але за змістом — великої сили текст. Так міг написати тільки геній. Писав довго — з 1971 по 1981 рік. На сьогодні ця праця доступна в Інтернеті, а також видана друком.

Після радісного 1991 року, проголошення незалежності, насунули роки пограбунку і занепаду України. Повна зневіра.

Відкриваю подарований «Заповіт» і читаю: «...Щоб ви не зневірилися...» /Лв. 16, 1/ і «Хай не тривожиться серце ваше. Віруйте в Бога!..» /Лв. 14, 1/.

Багато політиків волають — немає національної ідеї. Потрібно виробити нову національну ідею. А Йосиф Сліпий пише в «Заповіті»: «Християнська Родина та Рідна Українська Школа — це передумови здорового виховання прийдешніх поколінь!»

Тепер скільки зусиль треба прикласти в розбудову Християнської Родини! Непочатий край роботи. І тут привертаю увагу, що йдеться не про сім'ю, а про родину.

Третью складова частиною розбудови України, крім Християнської Родини і Рідної Української Школи, є єдина помісна християнська церква.

Усі три кити української державності не здорові. Потрібні організовані зусилля сус-

пільства в оздоровленні і розбудові основоположних принципів розвитку України.

Йосиф Сліпий залишив нам ще одну працю — «Віра і Наука». У «Заповіті» він писав: «Полюбіть науку, плакайте і збагачайте її своєю працею та своїм знанням, будьте її служителами! Споруджуйте храми науки, вогнища духовної сили Церкви та Народу, пам'ятаючи, що немислиме повне життя Церкви і Народу без рідної науки. Наука — це їхнє дихання життя!»

Звертаючись до українців в Україні та за її межами, незламний українець писав: «Не посороміть землі української, землі ваших предків».

Щоб дійти до єдиної української церкви, Й. Сліпий звертається до вірних Української греко-католицької церкви — розбудуйте свій Патріархат.

Він пише: «І вас, мої Улюблені діти, благаю: ніколи не відмовляйтесь від Патріархату своєї Страдної Церкви...»

Далі звертається до «таємні документи про контакт між Апостольською Римською Столицею і Московською Патріархією, документи, що мають характер присуду смерті для Української Церкви...»

Ніхто досі не мав сміливості дати гідної оцінки.

Видатний український письменник Олесь Гончар після того, як прочитав «Заповіт» Йосифа Сліпого, у своїх щоденниках від 19.07.1992 року,

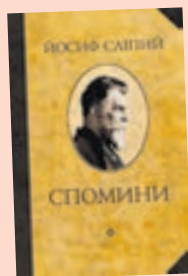
записав: «Справді, геній Й. Сліпого — взірць на всі віки. Запамятається людству ця знаменна дата символіка: пророк Мойсей сорок років водив свій народ пустелями, щоб він міг пройти очищення терпінням і витривалістю. Сорок років (1944–1984) Й. Сліпий водив вірних своєї церкви шляхами найтяжчих випробувань... і дякував Усевишньому: «...за те, що мене били в тюрмах і били на волі! Дякую Йому за те, що мене били, а не величали раби! Прощаю їм усім...»

Заповідаючи про своє поховання, Йосиф Сліпий пише: «Якщо такою буде воля Божа і бажання Українського народу, складіть мою домовину в підземеллях оновленого Собору Святої Софії».

Поховайте, Браття і Діти мої, та кріпиться в Господі... Зодягніться в усе оружжя Боже, щоб ви могли стати супроти хитроців диявольських. Бо наша боротьба не є проти волі і властей, проти начальств і тьми віку цього...»

Михайло МИКОЛЕНКО, відмінник освіти України, с. Товстолуг.

P.S. Читайте Йосифа Сліпого, а особливо «Спомини», які видані викладачами його дітища — Українського католицького університету.

З архівів СБУ

Серію наших публікацій продовжуємо розповіддю про долю ще одного уродженця та мешканця села Забойки Володимира Максимовича Палиги, 1894 р. н. У вересні 1945 року органи НКВС звинуватили його у зрадї батьківщини та сприйнятї німецьким окупантам.

Реабілітації не підлягає?..

Історія цієї людини, як і історія України загалом, дуже не проста, та не однозначна. Радянська влада і її пропаганда, не визнаючи напівтонів, за майже півстоліття свого панування на теренах Галичини зробила з Володимира Максимовича та таких, як він, заручників долі, негідників. Проте, чи так все було справді, як надиктовано в припорощених текстах кримінальної справи?.. Спробуємо глибше заглянути та краще роздивитися візерунки життєвого шляху Володимира Максимовича.

Незважаючи на недостатню освіту (4 класи початкової школи), Володимир із ранніх літ вирізнявся серед односельців грамотністю, начитаністю, високом рівнем інтелекту. Активно цікавився політичними процесами, виявляв інтерес до історії, літератури. Отож, ще за польської влади був призначений в 1939-го в Забойнику встановили радянську владу, Володимира Максимовича призначили секретарем сільської ради. На початку липня 1941 р. село окупували війська Третього рейху і почали облаштовувати там свою адміністрацію. Коли вночі, вночі, адміністрація зайняла село, питання, хто ж має очолити сільську управу, відповідь була передбачуваною — людина з досвідом управлінської діяльності, яка користується авторитетом серед місцевих... Одним словом, призначення Володимира Максимовича секретарем староство було абсолютною логікою.

Про перебіг подій в Україні, у тому числі й на Галицьких землях, у перші місяці німецько-радянського збройного протистояння написано чимало. Різні історики оцінюють те події та ставлення до них місцевого населення по-різному. Одні керуються сухим трактуванням Кримінального кодексу, інші намагаються зрозуміти, ставлячи себе на місце пересічного галичанина тієї доби. Але факт залишається фактом — місцеві оцінили вторгнення німецьких військ як визволення від більшовицького ярма. Вітаючи війська рейху, громадськістю очікувала повернення законної влади Української Народної Республіки. Та доля знову посміялася з українців. Мине небагато часу, і ставлення до німецької влади різко змінилося, адже, як німецької відомо змислив: «Та сама свита на інший бік шита». На зміну більшовицькому окупаційному режимові прийшов не менш жорстокий нацистський. За Україну воювали

два тоталітарні системи, які однакові не мали нічого.

Володимир Максимович, хоч і без особливих ілюзій, все ж із надіями на краще, як і всі галичани, зустрів у липні прихід німців у рідне село.

До його обов'язків як старости місцевої худоби, зерна та іншої провізії для потреб рейху. Крім того, так званий «комітет», до якого входили представники польської та української громад села, а головуючим був представник від німців, складав списки та відправляв людей на роботи до Німеччини.

Звісно, робота була не з приємних, але Володимир Максимович розумів: якщо він не може уникнути такої долі, то принаймні використати цю можливість для допомоги односельчанам. Так, у матеріалах кримінальної справи збережено кілька «розшукових» запитів ВРХ на хліба, які вимагали Володимира Палигу протягом років німецької окупації. Якщо їх ретельно проаналізувати, то зрозуміло, що жодного разу місцева сільська управа не виконала плану. І йдеться не про декілька кілограмів, а про тонни зерна! Для прикладу, у 1941 р. за вказівкою німців необхідно було зібрати 100 тонн зерна, а фактично зібрано лише 30 т. Далі, в 1942 р. план передбачав 360 т, зібрано 170 т. У 1943 р. — 520 т, зібрано — 250 т. За таке суттєве невиконання плану німецька адміністрація жорстко кваліфікувала Володимира Максимовича за невиконання цього удару на себе, а не забирати в односельців останню зернину. Схожа ситуація й зі збором худоби. Проаналізувавши наявну в справі інформацію, а також поспілкувавшись із жителями Забойки, які ще пам'ятають ті часи, стає зрозумілим, що немає жодного випадку, щоб у людини забрали останню корову. До слова, одним зі свідків у справі була самотня місцева жителька, в якій забрали телицю, залишивши їй старосту. Так, не приємно. Але уявімо, що у старості був вибір між нею і багатотонною сім'єю... Справедливо? Отож бо й воно!

Ще одним пунктом обвинувачення у справі В. М. Палиги було те, що за роки окупації відправив на «рабський труд» до Німеччини близько 30 людей. А чи був у нього вибір? Та й зрештою — не він, то інший староста мусив би це зробити. До того ж з тих же архівних документів бачимо, що частина вивезених у Німеччину «остарбайтерів» записувалися добровільно. Тому,

якщо замислитися, проаналізувати і зважити, всі ці звинувачення є безпідставними. Проте червона каральна машина працювала бездумно і безжально. Був старостом при німцях — однозначно ворогом радянського народу! Володимир, який розумів, тому після повернення в 1944 році радянської влади змушений був втекти з села і протягом майже півтора року переховуватися. Час від часу він потайки провідував рідних, адже вдома залишилася дружина і трійко дітей. Саме під час однієї з таких зустрічей у серпні 1945 року його було затримано.

Слідство, як зазвичай у таких випадках, тривало не довго. 20 жовтня 1945 року військовим трибуналом військ НКВС його засуджено до 20 років позбавлення волі з відбуванням покарання в спецтаборах та із забороною повернення в рідні краї на 5 років. Про подальшу долю Володимира Максимовича відповісти неможливо, адже вдова залишилася у Харківській області, а звідти — в табори ГУЛАГу, де він і помер 15 лютого 1947 року.

У цій справі є ще один прикрий момент. Коли після розпаду СРСР у 1991 році виник Закон України «Про реабілітацію жертв політичних репресій», цілу низку вироку було переглянуто, скасовано, людей виправдано, реабілітовано. Справу В. М. Палиги в листопаді 1995 року теж затребу-

Володимир Палига із синами
Мирославом (1931 р.н.), Лукою (1935 р.н.)
та донькою Пелагеєю (1925 р.н.)

вали на перегляд до прокуратури області. Проте прийняли рішення, що В.М. Палига реабілітації не підлягає... Це саме той випадок, коли людина обмежується виключно оцінкою їх через Кримінальний кодекс. Ми ж спробували поставити себе на місце Володимира Максимовича, разом із ним пережити те воєнне лихоліття, зрозуміти і виправдати його. *Нехай хоча б наша стаття стане, виступаючи щитом для односельців у роки німецької окупації, та, на жаль, не дочекався навіть посмертно.*

Шановні читачі! Нова рубрика «З архівів СБУ» — про наших земляків: воїнів УПА, членів ОУН, звичайних людей, які, можливо, й не мали жодного стосунку до цих організацій, але потрапили до страшного молоху репресивної машини для покращення показників успішної роботи з викриття «бандерозців». Безневинно закатованих, засланих до Сибіру і знищених у таборах, жертв епохи, які перешли німецьку окупацію чи були вивезені до роботи до Німеччини і вже цим заслужили тавро «ворог народу». Це розповіді про ваших односельчан, сусідів, родичів — людей, яких хтось із вас ще, може, й пам'ятає.

Якщо серед ваших знайомих чи рідних є люди, які могли б стати героями нашої рубрики, повідомте нас, будь ласка.

У наступному номері ми розповідатимемо про уродженця села Драганівка Богущького Василя Павловича. Якщо ви можете поділитися спогадами чи надати фотографії, будемо вдячні за допомогу.

Пам'ять

Розстріляні за те, що були патріотами

8-9 лютого 1944 року у Великі Бірки (тоді волосний центр Тернопільського повіту крайгауптманшафту Тернопільського округу Галичина) з тернопільської тюрми нацисти привезли для страти першого дня 18, а наступного — 16 в'язнів.

малюнок
художника
Якова Ягоди

вояк УПА Михайло Павлив, страчений 8 лютого 1944 року

вояк УПА Михайло Третин, страчений 8 лютого 1944 року

Поліція та розквартировані в селі есесівці зганяли в долину поблизу римско-католицького храму людей, щоб на їх очах здійснити каральну акцію. Страту проводив керівник виконавчого відділу Тернопільського гестапо, який зачитував вирок. Тим самим нацисти та їх посіпаки хотіли лякати місцеве населення Великих Бірок і околиць волості та дати відчуття, що чекає на тих, хто не буде коритися новій владі. Серед страчених були вояки УПА, підпільники ОУН, заручники з навколишніх сіл, де УПА здійснювала акції проти німецьких окупантів. Перед розстрілом двоє невідомих вояків УПА зірвали пов'язки з очей, бажаючи дивитися смерті в вічі. Безстрашні хлопці в останню мить боротьби з невантаженими окупантами і закликали їх до «Слава Україні!» на вустах. Так вмирали справжні герої.

Лікар, підпільник ОУН, Мирослав Харкевич — президент Українського лікарського товариства Північної Америки (1979-1981) у книжці спогадів «Я вас не забуду», яка побачила світ у 1997 році в США, згадує: «Мій швагер Богдан, одинокий брат моєї дружини, катого я ніколи в житті не стрінув, єдиний син своїх батьків, щойно одружився і очікував першої дитини. Однієї ночі його збудили друзі з організації, бо треба було негайно перевезти зброю в інше безпечніше місце. Саме цієї ночі поверталися додому. Як виразилося, контрабанда розсипалася, вмішалася гестапо, і десять молодих хлопців, а між ними й Богдана, було розстріляно в холодний лютий ра-

нок у Бірках Великих. Скорбна мати й молода дружина дістали, як болісний спомин, закривавлену сорочку...»

Тіла розстріляних окупанти не дозволили поховати на цвинтарі, тож місцеві мешканці зробили це на околиці села на горді селянина Паліводи. У післявоєнні роки спеціальна комісія провела розслідування цієї справи, але і тоді радянська влада не дозволила перепоховати страчених на цвинтарі, бо це суперечило комуністичній ідеології, відповідно до якої українських націоналістів вважали пособниками нацистів. Лише 7 квітня 1991 року активісти Великобірківського осередку Народного Руху України в присутності сотень людей здійснили урочисте перепоховання останків загиблих героїв. Цього дня у центрі селища Велика Бірка вперше під звуки національного гімну було встановлено синьо-жовтий прапор України.

Роман Мацелюх, селищний голова Великих Бірок.
Фото та копії з архівів автора.

Зелена аптека

Трави для спокійного сну

У кожного свої методи боротьби зі стресовим безсонням: таблетки, краплі, молоко з медом або ж рахування овечок. Навіщо себе мучити? Пийте відвари трав – і ваш сон буде міцним!

(квітки і листя мають заспокійливі властивості). Заваріть її та пийте незадовго до сну замість чаю.

* Зняти нервову напругу, розширити судини і заспокоїтися допоможе м'ятний настій. Одну чайну ложку перцевої м'яти залейте 200 мл гарячої води. Настойте 15-25 хвилин. Вживайте безпосередньо перед сном.

* Якщо ви прихильник «солодших» способів, змішайте лимонний сік (200 мл), 2 ст. ложки меду і 2 ст. ложки волоських горіхів і пийте перед сном по 1 ст. ложці.

* Чай або відвар з глюкози позбавить від порушення сну. Ягоди глюкози (20 г) залийте склянкою окропу або додайте до чаю. Пийте за півгодини до їди тричі на день.
* Трава материнки також поліпшує сон

Така корисна квасоля

Якщо хочете бути одним із довгожителів, обов'язково приймати спеціальні препарати або диво-засоби. Потрібно лише їсти квасолю.

Такого висновку дійшли вчені з Американського інституту вивчення раку.

Експерти переконані: кращим продуктом для тривалого життя є звичайна квасоля. Вона має бути у щоденному меню. До речі, не втрачає корисних властивостей і консервована квасоля.

Квасоля містить багато амінокислот, легко-засвоюваних білків, які за поживності цінні перевершують м'ясо та деякі види риби, а також каротин, крохмаль, вуглеводи і майже всі необхідні вітаміни та мінерали.

Лікарі радять додати цей продукт до раціону людей, які страждають від ревматизму, дерматитів, захворювань бронхів і кишкових розладів. А ще вживання квасолі є профілактикою діабету та ожиріння, оскільки вона багата на аргінін, який знижує рівень цукру в крові.

Окрім квасолі, до переліку продуктів, що подовжують життя, належать червона капуста, зелень, насіння льону, гриби, цільне зерно, ягоди, кукурудза, горіхи і чай.

Мудрість, перевірена часом

- Люди думають, що будуть щасливі, якщо переїдуть в інше місце, а потім виявляється: куди б ви не поїхали, ви берете з собою себе.
- Наберися сміливості, якщо хочеш щось змінити. Наберися терпіння, якщо щось неможливо змінити.
- Найскладніше в житті — зрозуміти, який міст слід перейти, а який — спалити.
- Єдина людина, з якою повинні поводитися люблячи, це ви в минулому. І єдина людина, кращою за яку ви маєте бути, це той, ким ви є зараз.
- Люди належать до двох категорій: одні, увійшовши в кімнату, вигукують: «О, кого я бачу!»; інші: «А ось і я!»
- Цінують людей, які приходять тоді, коли погано не їм, а вам.

- Коли Бог зачиняє одні двері, він відчиняє інші, але ми часто не помічаємо їх, вступивши в зачинені двері.
- Життя не для того, щоб чекати, коли вщухне злива, а щоб учитися танцювати під дощем.
- Ми прагнемо до життя без труднощів, але дуби виростають міцними під дією сильних вітрів, і алмази утворюються під високого тиску.
- Не закривайте рота тим, хто відкриває вам очі.
- Немає ніякого сенсу намагатися допомогти людям, які не допомагають собі самі. Людину неможливо змусити підніматися сходом, якщо вона сама не бажає підніматися.
- Помиляється кожен. Визнає помилку — гідний. Попросить вибачення — мужній. Відновлює стосунки — сильний.

Усміхніться

У новинах сказали, що очікується великий снігопад і всім, хто збирається в дорогу в таку погоду, необхідно мати з собою: ланцюги, лопату, ковдру, обігрівач, буксирувальний трос, ліхтарик, запасне колесо ...

Сьогодні в маршрутці я виглядав, м'яко кажучи, дивно ...

— Що таке щасливий шлюб?
— Це — коли жінці довіряєш більше, ніж собі.
— Напевне, ти хочеш сказати: так само, як і собі?
— Ні, якщо так само — це вдалий шлюб.
А ось коли більше, ніж собі — щасливий.

Снідай, як король, обідай, як принц, вечеряй, як жебрак.

Начебто все так, але...
Снідаю, як король — цього не хочу, того не буду.
Обідаю, як принц — ну, не знаю, може і поїм...
Вечеряю, як жебрак — їм все, що знайдеться!

— Чому ви запізнюєтесь на роботу?
— А чому ви зарплату затримуєте?
— Ну, зрештою, ви її отримуєте.
— Так, і на роботу я все-таки прийшов.

Відповіді на сканворд №6 від 9.02.2018 р.

Б	Г	Є		
Ж	А	С	М	И
Й	А	У	П	А
Р	А	Л	О	Р
Н	А	Д	Т	Р
М	А	Р	Н	О
Т	А	Р	К	А
М	А	Т	Ч	А
З	А	З	А	З

Актуально

Якщо банкомат «забрав» вашу картку

Хто з нас не стикався з такою ситуацією, як зависання банкомату в процесі роботи з ним? Деякі моделі запрограмовані так, що в разі збою відразу видають картку, але більшість все-таки можуть «проковтнути» її.

У такому випадку банк рекомендує телефонувати в службу підтримки, потім рекасти інкасації і тільки через кілька днів отримати свою картку.

Однак можна спробувати скористатися способом, дієвим у роботі з банкоматами Ощадбанку. Отже, знайдіть на клавіатурі кнопку «Відміна» і затисніть її. Наберіться терпіння, адже чекати доведеться довго, можливо, навіть 3-5 хвилин. Не занадто сильно намагайтеся натиснути кнопку операції. На цьому етапі важливо не прибрести палець. Другою рукою натисніть кнопку або напис на екрані «Так». Через секунду ви отримаєте картку.

Автомобільна аптечка: нові правила

МОЗ заявило про підготовку проекту наказу, який має на меті привести автомобільні аптечки у відповідність до європейських норм і стандартів.

Мотоциклетні, автомобільні та автобусні медичні аптечки мають бути оснащені засобами для надання першої допомоги у разі ДТП і не обов'язково містити будь-які медичні препарати.

В аптечці мають бути:

- 2 пари рукавичок для медичних процедур високого ризику;
- засоби для захисту очей;
- засоби для зупинки кровотечі — джгут САТ (Кровоспинний турнікет);
- кровоспинний бинт з гемостатичним засобом;
- марлеві серветки різних розмірів;
- еластичні бинти з можливістю фіксації;
- пластирі різних розмірів;
- термоковдра;
- клапан із плівкою для проведення штучного дихання;
- атрауматичні ножиці, якими можна

- розрізати одяг на потерпілому;
- велика хустина, якою можна зафіксувати кінцівку постраждалого;
- жилет зі світловідбиваючими елементами;
- чітка і зрозуміла інструкція за застосування цих засобів.

Вартість аптечки в новій комплектації — 600 грн.

Поради батькам

Заповіді сімейного виховання від Василя Сухомлинського

- Ніколи не принижуйте свою дитину.
- Не погрожуйте дитині.
- Не вимагайте в дитини обіцянок.
- Не моралізуйте.
- Не позбавляйте дитину можливості бути самою собою.
- Не нашкодьте власній дитині своїми вчинками.
- Не бійтеся визнати свої помилки.
- Виховуйте не тільки дитину, а й себе.
- Вірте у свою дитину.
- Допоможіть дитині повірити в себе.

Сканворд

ЛІТАЛЬНИЙ АПАРАТ ВІДЬМИ	ВУЗЬКА СМУЖКА МІСТО НА ФОТО	АРИСТОКРАТИЧНЕ МІСЦЕ В ТЕАТРІ	НЕДОЛІК, ХИБА	ВІДЧУТТЯ НЕ-СПОКОЮ У СЕРЦІ	«КОВДРА» ПЛЯЦЬ ТАНЕЦЬ ІТАЛІЙЦІВ	ВИПІКАЄ ХЛІБ ПОШТОВА «БЛИСК-КАВКА»
			ХУДОЖНЄ ОЗНАЧЕННЯ			
МЕТАЛ				РИСОВА ГОРІЛКА		
ФІНАНСОВИЙ РИНОК				ПОЛІП		
ПОЛЬСЬКА ІВАННА						
УКРАЇНСЬКА НАРОДНА КАЗКА	КУМИР ЯЗИЧНИКІВ	МАЗЬ ДЛЯ ЗАСМАГИ			ВИД ЗАЧІСКИ ЧАСТИНА ОБЛИЧЧЯ	ГУЩА НА ДНІ ЧАШКИ
					ФОРМА БУБЛИКА	
					РОЗРЯД У КАРАТЕ	
ДАВНО-РУСЬКИЙ КНЯЗЬ		ЧАРОДІЙНИК		МОРСЬКІ БОРОТА УКРАЇНИ		
ЖІНОЧЕ ІМ'Я ДЕРЕВО РОДИНИ В'ЯЗОВИХ				ПЕРО ДЛЯ ПИСАННЯ		
			МІСТО В ІСПАНІЇ			

Футбол | Меморіал Ернеста Юста

У наших — перемога і нічия

Чинний чемпіон Тернопільщини з футболу — великогаївський «Агрон-ОТГ» — зіграв уніцію у стартовому матчі XIX-го щорічного турніру з футболу, присвяченого пам'яті заслуженого тренера України Ернеста Юста, проти «Богуна» з Бродів Львівської області — 3:3.

На фото: у стартовому матчі меморіалу Ернеста Юста футболісти «Агрона-ОТГ» зіграли в результативну нічию.

В дебюті зустрічі центральний оборонець «Агрона» Сергій Лук'янов порушив правила у власному штрафному майданчику — арбітр призначив пенальті, яке суперник реалізував красивим ударом-черпаком — 0:1. За декілька хвилин «агронівці» зрівняли рахунок.

Назар Ільчишин вийшов віч-на-віч із воротарем, красиво перекинувши через нього м'яч. До перерви команди відзначилися ще по разі. У Великих Гаїв дубль дальнім ударом оформив Ільчишин.

Після перерви «Агрон-ОТГ» знову повів у рахунок. Герой матчу — Назар Ільчишин — утретє вразив ворота опонентів. Цього разу він удаво зняв три Алеко скупчених гравців у штрафному майданчику «Богуна» — 3:2. Але перемогу колективу Романа Курдупеля втримати не зумів. Доволі нелогічний гол забила команда з Бродів наприкінці матчу, не вирішив у цьому епізоді новобранець «Агрона», голкіпер Руслан Мазур. 18 лютого на стадіоні ім. Богдана Маркевича у Винниках у рамках меморіалу Ернеста Юста «Агрон» поміряється силами зі ще одним представником Львівщини — «Феніксом-Стефано» (Підмонастир).

Натомість учасник аматорського чемпіонату України та чинний чемпіон Тернопільщини з футболу в першій лізі теребовлянська «Нива» здолала на меморіалі Ернеста Юста «Яричів-Руданці» (Новий Яричів) — 3:0. Наступний матч на турнірі «нивівці» проведуть 18 лютого проти юнаків львівських «Карпат» U-17.

Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.

Спорт | Зимові змагання

Першість ДЮСШ Тернопільського району з лижних перегонів

Присвячена XXIII Зимовим Олімпійським іграм у Пхьончхані та 100-річчю з дня заснування Товариства Червоного Хреста України

10 лютого юні лижники випробували власні сили, змагаючись за першість ДЮСШ Тернопільського району з лижних перегонів у селі Острів. Організувала змагання Дитячо-юнацька спортивна школа Тернопільського району за підтримки Тернопільського відділення НОК України і Тернопільської районної організації Товариства Червоного Хреста та відділу у справах сім'ї, молоді і спорту Тернопільської РДА.

Як зазначив тренер із лижних перегонів Михайло Кручовий, метою заходу було:

- популяризація та подальший розвиток лижних перегонів серед учнівської молоді;
- виявлення талановитих учнів;
- підвищення спортивної майстерності;
- пропаганда здорового способу життя;
- підготовка до участі в обласних змаганнях;

— пропаганда захисту людського життя та здоров'я, запобігання людським стражданням та їх полегшення, незалежно від раси, релігійних чи політичних поглядів.

Серед учасників лижних перегонів панувала дружня атмосфера. Юнаки та дівчата з нетерпінням чекали на старт своєї вікової групи, аби випробувати власні сили та позмагатися за перемогу.

Дистанцію завдовжки 3 км долали юнаки 2002-2003 р. н. Найспритнішим виявився Роман Костюк, який здобув перемогу. За ним фінішували Михайло Славський та Анатолій Коляса. Трійку призерів 2 км очолили Олексій Качурай. Друге місце здобув Олександр Яськів, третє — Олег Гладь.

Із відривом від суперника на одну секунду перемогу серед юнаків 2006-2007 р. н. здобув Назар Сапужак. «Срібло» дісталось Тарасові Костюкові, а «бронзу» отримав

менка Діана Дуда, другою стала Аліна Шершун, третьою — Анастасія Гречка.

Запекла боротьба за перемогу розгорілася між наймолодшими лижниками. Фініші для Елеонори Русин, яка отримала першість у змаганнях, та Софією Яськів — здобула друге місце. Третью фінішувала Богдана Зінків.

За словами тренера з лижних перегонів Михайла Кручового, такі змагання пози-

тивно впливають на вихованців, адже допомагають ставати ще витривалішими та спритнішими, виховують командний дух. Діти ведуть здоровий спосіб життя, загартовуються, а також стають сміливішими та впевненішими у собі, психологічно стійкішими. Також Михайло Кручовий зауважив, що спортивні змагання мотивують дітей до подальших занять спортом і самовдосконалення.

Першість ДЮСШ Тернопільського району стала одним із етапів підготовки юних спортсменів до Всеукраїнських змагань з лижних перегонів серед юнаків та дівчат, які триватимуть з 21 до 26 лютого на Тернопільщині.

Чемпіонів і призерів нагородили грамотами, а також подарували їм лижні костюми від Тернопільської районної організації Товариства Червоного Хреста. Кожен учасник змагань отримав значок та щоденник із олімпійською символікою.

Соломія КРУЧОВА.

Владислав Сапужак. Юнаки категорії наймолодших розділили результати таким чином: переміг на дистанції 1 км Олександр Шастків, друге місце у Ярослава Дацька, третє — у Дмитра Шершуна.

Дівчата змагалися за першість у трьох вікових групах на дистанції 1 км. Серед старших перемогу здобула Алла Гаєць, за нею фінішувала Тамара Дуда. Третій результат продемонструвала Анастасія Кирилейза. У середній віковій групі перемогла спортс-

Спортивний калейдоскоп

Сергія Лісового (на фото) переобрано на 5 років головою Тернопільської районної федерації футболу. Сергій Євгенович народився 28 травня 1968-го року в Мишковицах. З 1987-го по 1989-й проходить службу в Збройних силах у республіці Афганістан. Навчався в Смоленському інституті фізкультури за спеціальністю «вчитель фізкультури». На громадських засадах — голова Тернопільської обласної організації Української Спілки ветеранів Афганістану. З 2009-го очолює Тернопільську районну федерацію футболу.

Переможцем змагань із шахів у рамках XXVIII Сільських спортивних ігор Тернопільського району стала команда Великих Бірок, на 2-му місці — Велика Лука, на 3-му — Великі Гаї. В особистому заліку серед чоловіків переміг Борис Волянук з Острова, Степан Кушнір зі Ступок — 2-й, Сергій Галапоз з Великої Бірки — 3-й. Серед жінок тріумфувала Ірина Романюк (Великі Бірки), на 2-й сходинці — Тетяна Хемій (Великі Гаї), на 3-й — Анастасія Коваль (Велика Лука). Загалом у шахових баталіях узяли участь 12 команд. Наступні змагання за програмою Сільських ігор із настільного тенісу відбудуться 4 березня в Почапинській школі.

«Агропродсервіс» (Настасів) і збірна Тернопільського району пробилися до фінального раунду чемпіонату Тернопільської області з міні-футболу. На піфінальному етапі настасівці виграла групу, здобувши максимум очок (різниця м'ячів 20:3), натомість у представників району по одній перемозі, нічії та поразці (різниця м'ячів 6:11).

Уродженець Острова Тернопільського району, капітан чоловічої збірної України з біатлону Дмитро Підручний посів 21-ше місце у фінішному протоколі у спринті на 10 км 23-х зимових Олімпійських ігор у Пхьончхані. Як і двома медалістами, йому вдалося закрити всі мішені, але на дистанції він поступився суперникам (у гонці переслідування він фінішував 34-м). Артем Прима був швидшим на лижні і міг боротися за 20-ку крахих, на вогне не вважачи на два промахи на навіньому рубезжі. Але на середині останнього кола він зупинився на підйомі, про що сам сказав після гонки. В підсумку — 40-ва позиція (в гонці — 38-й). Сергій Семенов, котрий допустив один штраф на стійці, показав на фініші 46-й час (49-й у гонці). Володимир Семашко — єдиний українець, який із 3-ма незакритими мішенями не пробився до гонки переслідування (78-й результат).

Українські біатлоністки залишилися без медалей Олімпійських ігор-2018 у спринтерській гонці на 7,5 км. Віта Семеренко фінішувала 14-ю, її сестра Валентина — 46-ю. Анастасія Меркушина — 55-ю, Ірина Варвинець — 73-ю.

Тернопільська «Нива» у 2-му контрольному матчі на тренувальному зборі розгромила у Хмельницьку місцеве «Поділля» 4:0. Голи забивали Ігор Вонч, двічі Ігор Гаталя, Олександр Апанчук, 18-го лютого «нивівці» на виїзді поміряються силами з винниківським «Рухом».

27 березня національна збірна України з футболу проведе в бельгійському Льєжі на стадіоні «Моріс Дюфран» товариський поєдинок проти учасника фінальної стадії Чемпіонату світу-2018 Японії. Це буде 3-тя зустріч українців з японцями. 2002-го року в Осаці «синьожовті» поступилися 0:1, а 2005-го в Києві взяли реванш — 1:0.

Підготував Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.

Все буде смачно

Супчик пісний і без м'яса смачний

Під час посту хочеться харчуватися різноманітно і смачно. Для цього потрібно зовсім небагато: ваша фантазія і наші поради. Сьогодні пропонуємо увазі господинь рецепти пісних супів, за допомогою яких можна не тільки забезпечити правильне дотримання посту, а й організувати для рідних смачне чагування.

Капусняк із грибами

Інгредієнти: 300-350 г квашеної капусти, 250-350 г печериць, 1 морквина, 2-3 картоплини, 1 цибулина, 3-4 зубки часнику, 1-2 ст. ложки томатної пастки, 2,5 л овочевого бульйону або води, 2 ст. л. олії, лавровий лист, мелений коріандр, сіль, чорний мелений перець.

Капусту кілька разів промити холодною водою. Печериці порізати пластинками, моркву — соломкою, картоплю — брусочками. У каструлі розігріти олію, викласти порізану цибулю і смажити 5 хвилин. Додати гриби і готувати на великому вогні 4-5 хвилин. Покласти подрібнений часник і готувати 30-45 секунд. Додати капусту, залити бульйоном і довести до кипіння на великому вогні. Варити ще 5 хвилин. Вкинути картоплю, томатну пасту і спеції. Довести до кипіння, прикрити кришкою і варити до готовності овочів (15 хв.). Дати настоятися 10 хвилин і подавати.

Пісний розсольник

Інгредієнти: 2 л води, 1 склянка перлової крупи, 5 середніх картоплин, 1 морквина, 1 цибулина, 1 не-

великий білий корінь (настернак, петрушка або селера), 3 квашені огірки, 0,3 склянка огіркового розсолу, соняшникова олія, лавровий лист, чорний перець горошком, сіль за смаком.

Промиту перлову крупу залити гарячою водою на 1 годину. Очистити і порізати цибулю, картоплю, подрібнити цибулю, на грубу тертку натерти моркву і білий корінь. Огірки можна очистити від шкірки, порізати кубиками або півкружечками. Приготувати засмажку: на олії спасерувати цибулю, моркву і білий корінь. Перловку, що настоялася, зварити до готовності протягом 1-1,5 години. Потім додати картоплю, спеції, трохи солі і ще проварити 20 хвилин. Пашеля догавання засмажки і квашених огірок варити ще 15 хвилин. Потім влити розсіл і довести до кипіння.

Гарбузовий суп-пюре

Інгредієнти: 700 г гарбузової м'якоти, 3-4 картоплини, 1 цибулина, 1 гілочка розмарину, 3-4 ст. л. олії, 700 мл овочевого бульйону, сіль, перець, мускатний горіх.

Овочі очистити від шкірки, помити. Нарізати великими кубиками. Розігріти сковороду з олією,

додати цибулю, картоплю, гарбуз і гілочку розмарину. Тушкувати до м'якоти, за бажанням вливши трохи води. Додати спеції.

Розігріти овочевий бульйон. За допомогою блендера зробити овочеве пюре, попередньо видаливши розмарин. Перекласти пюре в каструлю і, помішуючи віночком, паступово влити бульйон. Довести до кипіння і зняти з плити.

Цибулевий суп з капустою

Інгредієнти: 10 головок цибулі, 500-600 г капусти, 100 г олії, 1 морквина, 3 лаврових листків, 1 ст. л. пшеничного борошна, 1 л води, 1 пучок кропу (можна сушений), 1 лимон, перець горошком, сіль.

Цибулю дрібно нарізати, обсмажити на олії, залити водою, додати нашатковану капусту, нарізану моркву, перець, лавровий лист, сіль. Варити до готовності. Заправити борошном, підсмажити. Понаочити, й довести до кипіння. Додати сік лимона.

Горохово-перловий суп

Інгредієнти: 2 склянки гороху, 5 столових ложок перлової крупи,

по 1 шт. моркви, цибулі і кореня петрушки, 1 лавровий лист, 3 горошини запашного перцю, олія, сіль, чорний мелений перець.

Горох і перлову крупу промити, замочити в холодній воді на кілька годин, знову промити і зварити до м'якоти в 2 літрах води з лавровим листом і запашним перцем. Моркву і корінь петрушки натерти на крупній тертці, цибулю дрібно нарізати й обсмажити все на олії до золотистого кольору й м'якоти. Додати в суп, посолити, поперчити, проварити 7-10 хвилин, накрити кришкою, довести до кипіння, проварити 20 хвилин.

Грибна юшка

Інгредієнти: 100 г сушених лісових грибів (або можна взяти не свіжоморожені лісові й кілька сухих, бажано білих, або ж свіжоморожені лісові, свіжі печериці й кілька сухих лісових грибів), 1 цибулина, 1 велика морквина, 100 г дрібних супових макаронів, 2 л овочевого бульйону (можливо замінити водою), 2 горошини запашного перцю, 0,5 ч. ложки меленого коріандру, 1 лавровий лист, олія, сіль, чорний мелений перець.

Гриби залити 1 склянкою

окропу, залишити на півгодини, настій зцідити і зберегти. Гриби крупно нарізати. Цибулю, моркву дрібно нарізати кубиками, моркву натерти на крупній тертці. Розігріти 2-3 ложки олії в каструлі з товстим дном, підсмажити цибулю та моркву. Покласти гриби, влити бульйон і, прибавивши вогню, додати бульйоні, посолити і варити на слабкому вогні півгодини. Додати макарони, проварити стільки часу, скільки вказано на упаковці (зазвичай 3 хвилини).

Суп із гарбузовими кубиками

Інгредієнти: 4 картоплини, по 300 г гарбуза і печериць, 1 ст. ложка томатної пастки, корінь петрушки, 1 цибулина, 4 ст. ложки олії, 2 літри води, сіль, перець.

Гриби та цибулю нарізати невеликими шматочками, подрібнити корінь петрушки, перемішати та спасерувати на олії з томатною пастою. Картоплю й гарбуз порізувати кубиками, залити гарбузовою водою і варити 10 хвилин. Додати пасеровані овочі й гриби, сіль, перець, варити до готовності.

Смачного!

НАСІННЯ

багаторічних трав, конюшини, люцерни, буркуну, кукурудзи, кормових бур'яків, сидеральних культур

Послуги з очищення насіння

ПП «Тернопільнасілля». с. Івачів Долішній, вул. Бригадна, 2/6
тел. (0352) 29-61-96, 29-61-41, 067 909-01-90, 067 742-19-34,
097 299-39-99, 050 377-24-84. e-mail: nasin76@ukr.net

СУМІШІ

трав'яні для пасовищ та сінокосів, газонні усіх видів

Низькі ціни!

Знижки для гуртових покупок!

ВОДООЧИЩУВАЧІ

для питної води

ГЕЙЗЕР, АКВАФОР, БАР'ЄР, БРИТА, АКВАФІЛЬТР, НАША ВОДА

Подарункові набори

Картриджі

м. Тернопіль, 43-26 Злуки, 53 т./ф (0352) 43-26-76, тел. моб. (067) 349-13-13

Перший виробник жалюзі в Тернополі

ПП «ВІКТОР»

Сприятливі умови для дилерів

РОЛЕТИ ТКАНИННІ

РИМСЬКІ ШТОРИ

ЖАЛЮЗІ

м. Тернопіль, вул. Микулинецька, 46-Б т./ф. (0352) 25-48-97, (098) 620-82-24

Куплю ЗЕМЛЮ, ГОРОДИ

Надаємо юридичну допомогу в переоформленні документів на землю: спадщина; сертифікати; приватизація; гиродатів

тел. 096 261 31 28

Дитячий майданчик

Бабусин борщ

У бабусі дві онучки. Живуть вони у великому місті, а на літні канікули приїхали до неї в гості.

Рада бабуся онучкам. Пригощає їх черешнями, свіжим медом і варениками. Та дівчаткам найбільше хочеться борщу: мама розповідала, що бабуся варить смачний-пресмачний борщ.

Зварила бабуся борщ — зі свіжими помідорами, капустою і сметаною. Та ось біда... Забувати стала. Поки варила — двічі посолити. Поставила на стіл дві миски борщу та й припрошує онучок:

— А чи солила — й не пам'ятаю... Стара вже... Ось сіль у сільниці — додавайте собі до смаку.

З'їли дівчатка по ложці борщу. Ой, який же солоний! Перезирнулися між собою, усміхнувшись непомітно. Ложка за ложкою — виїли та й ще попросили. Та все дякують бабусі. А вона радіє.

— А чи солила ж я борщ? — питається бабуся.

— Ми й не помітили, — каже Ніна. — Такий смачний, що про сіль і не подумали.

— Значить, солила, — полегшено зітхнула бабуся. — А завтра це діло вам доручу: боюся, що забуду посолити.

— Добре, бабуся, — і знову презирнулися. І непомітно всміхнувшись.

Василь СУХОМЛИНСЬКИЙ.

Знайди відмінності

Лабіринт

Швидко

Швидко встань і одягнися!
Швидко снідай, не барися!
Швидко руки мий і шию!
Швидко, бо сама помию!
Швидко, тато нас чекає!
Швидко, наш трамвай тікає!
Швидко забігай до класу!
Швидко, бо немає часу!
І весь час немає часу...
А я хочу САМОСТІЙНО по калюжі йти півгодини, їсти бублик півгодини і дивитись на машини, і на дощик, і на хмарку, на kota і на канарку. Довго хлюпатись у ванні, бумкати на барабани, пасочки ліпити з глини і не бігти щохвилини. Зрозумійте, це — важливо: хочу жити НЕ-КВАП-ЛИ-ВО!

Данута ВАВІЛОВ,
переклад з польської Ірини Кононенко